

موضوع بحث:

1- تحلیل استاتیکی: تحلیل استاتیکی زمانی است که بار وارده نسبت به زمان تغییر نکند یا

بسیار کند باشد.

2- تحلیل دینامیکی: اینرسی جسم به میان میاید

برای تعیین بار دینامیکی چون تحلیل آن مشکل است یک بار استاتیکی معادل بار دینامیکی را در

سازه بوجود آورده و سپس تحلیل استاتیکی را انجام می دهند. (بجز در حالاتی که خیلی مهم است)

1- تحلیل سازه های صفحه ای: به سازه ای گفته می شود که هم خودسازه و هم بارهای وارده بر آن

در یک صفحه باشند.

2- تحلیل سازه های فضایی: به سازه ای گفته می شود که هم خودسازه و هم بارگذاری آن در یک

صفحه قرار نداشته باشند.

مثلاً سقف یک ساختمان یک سازه فضایی است زیرا خود سقف در صفحه است ولی بار عمود بر آن

یعنی وزن سقف عمود بر صفحه است که تشکیل فضا می دهد.

1- تحلیل فطی:

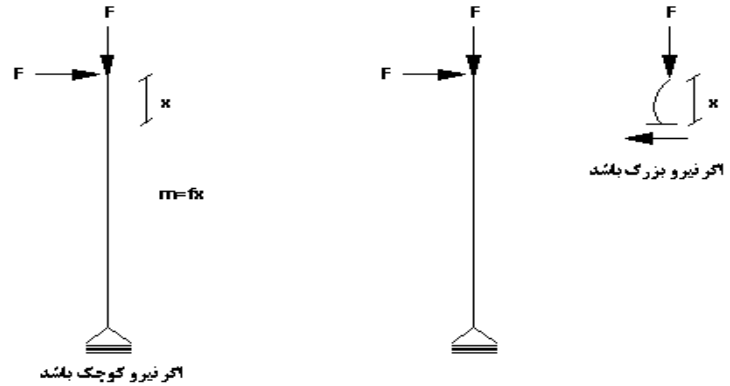
2- تحلیل غیر فطی:

دو فرض اساسی در تحلیل سازه:

1- مصالح تشکیل دهنده سازه از قانون هوک تبعیت می کند یعنی

2- تغییرات تنش و کرنشی فطی است

3- تغییرات نرم سازه بسیار کوچک است

اگر دو فرض اساسی را داشته باشیم تحلیل قطعی و اگر هر یک از آنها را نداشته باشیم تحلیل غیر

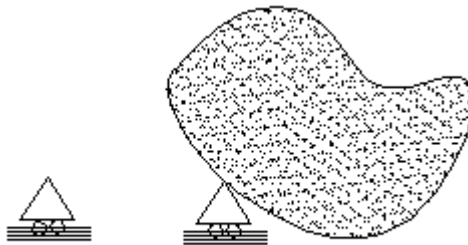
قطعی داریم. بر مسب اینکه کدامیک از این دو فرض را نداشته باشیم دو روش غیر قطعی را داریم.

آنالیز غیر قطعی:

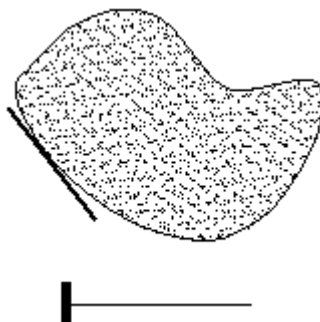
آنالیز غیر قطعی هندسی

آنالیز غیر قطعی مادی

1- تکیه گاه ساده یا مفصل دو مجهول را داریم، جابجایی در هر جهت صفر است ولی دوران داریم.

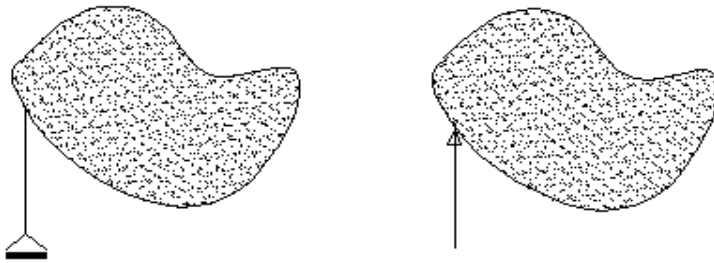

2- تکیه گاه غلطکی Roller

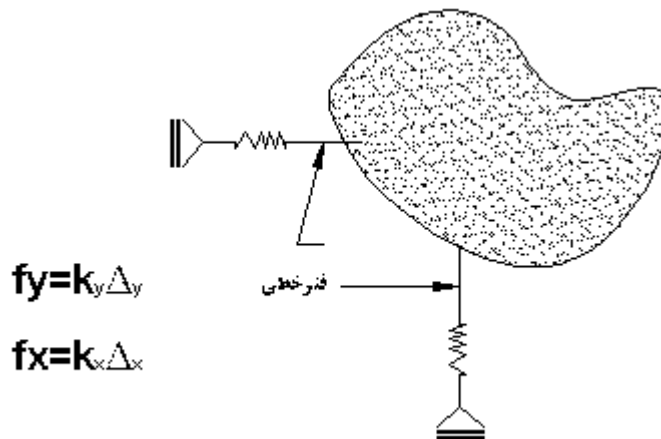
3- تکیه گاه گیردار fixed

4- تکیه گاه میله ای link

می تواند فقط یک عکاس العمل را در جهت خود میله تولید کند.

5- تکیه گاه ارتجاعی

تغییر مکان نقطه در راستا تکیه گاه

ارتجاعی

$$f_y = k_y \Delta_y$$

$$f_x = k_x \Delta_x$$

$$F = \Delta K$$

$$\Delta = \frac{F}{K} \Rightarrow \begin{cases} k = 0 \rightarrow \Delta = \infty \\ k = \infty \rightarrow \Delta = 0 \end{cases}$$

6- فنر دورانی یا تکیه گاه ارتجاعی درونی

لنگر ایجاد شده در تکیه گاه ارتجاعی $M =$

دوران ایجاد شده در محل تکیه گاه $\theta =$

سفتی فنر دورانی

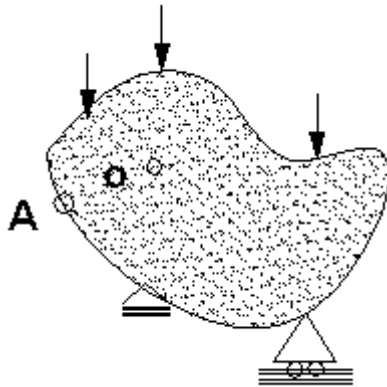
$$M = K \theta \Rightarrow \theta = \frac{M}{K} \Rightarrow \begin{cases} K = \infty \\ \theta = 0 \end{cases}$$

یعنی تمت اثر نیرویی دوران ایجاد نمی شود

معادلات تعادل در سازه های صفحه ای:

برای سازه های تعادل در سازه های صفحه ای:

برای سازه های صفحه ای سه معادل تعادل داریم.

$$\left. \begin{aligned} \sum F_x &= 0 \\ \sum F_y &= 0 \\ \sum M_O &= 0 \end{aligned} \right\} \sum M_B = 0$$

بعبارت دیگر مداخل مولفه واکنش تکیه گاهی برای پایداری خارجی سازه ای صفحه ای که از نظر

دافلی پایدار می باشد لازم است توجه این شرط لازم است ولی کافی نیست.

مفهوم آن این می باشد که بردار برآیند عمود بر محور y باشد و موازی محور X ها باشد.

1- بردار برآیند روی امتداد OB قرار دارد.

$$\sum M_O = 0$$

بردار برآینده باید از نقطه O بگذرد

$$\sum M_B = 0$$

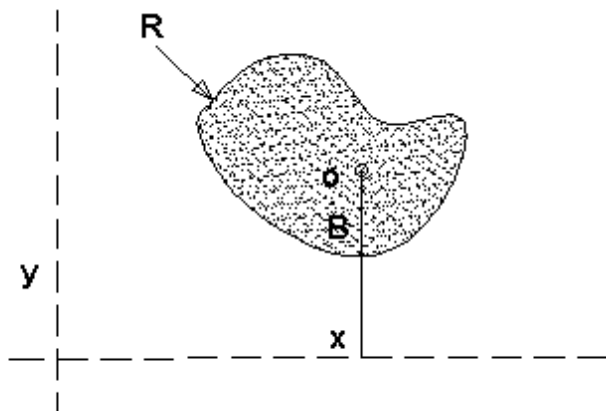
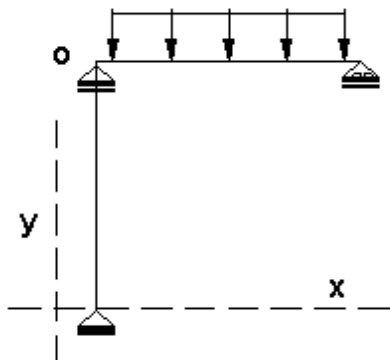
بردار برآینده باید از نقطه B بگذرد

$$\sum F_x = 0$$

بردار بر محور x عمود موازی محور Y

بنابراین در این حالت باید O و B به گونه ای انتخاب شوند که امتداد OB عمود بر محور X ها باشد

بعبارت دیگر از دو شرط اول نباید شرط سوم بدست آید.

$$\sum F_y = 0, \sum M_O = 0, \sum M_B = 0 \quad -2$$

برداربر آینده امتداد OB بر محور Y ها عمود نمی باشد.

$$\sum M_A = 0, \sum M_B = 0, \sum M_O = 0 \quad -3$$

بعبارت دیگر سه نقطه نباید بر یک خط قرار گیرند.

سازه ها:

به دو قسمت تقسیم می شوند.

1- معین استاتیکی Determinate

2- نا معین استاتیکی Indeterminate

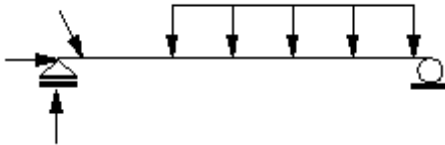
سازه معین سازه ای است که برای تحلیل آن نقطه معادلات تعادل کفایت است.

انواع سازه های معین

1- معین خارجی: عکس العمل تکیه گاهها را با معادلات تعادل تنها بدست آوریم.

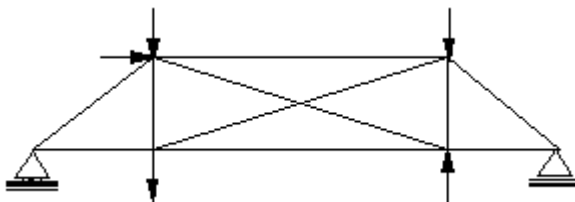
2- معین داخلی: نیروهای داخلی را می توان با معادلات تعادل تنها بدست آورد.

سازه معین

توجه: سازه هایی که از لحاظ خارجی نامعین هستند از لحاظ داخلی نیز نامعین می باشند اما

بالعکس اینطور نیست.

$$m=10$$

از لحاظ خارجی معین

$$j=6$$

از لحاظ داخلی نامعین

$$r=3$$

$$R=3$$

پایداری و ناپایداری یک سازه

سازه ای را پایدار می گوییم که نحوه اتصال اجزاء آن به یکدیگر و همچنین شرایط تکیه گاهی آن

بصورتی باشد که تحت اثر هر گونه بارگذاری متحمل در سازه تغییر غرسهای بزرگ یا نیروهای داخلی

فیلی بزرگ ایجاد شود.

یک سازه صفحه ای مداخل باید سه مولفه تکیه گاهی داشته باشد . اگر نداشته باشد از لحاظ خارجی

ناپایدار است.

شرط لازم برای آنکه یک سازه صفحه ای از نظر خارجی پایدار باشد آنستکه که حداقل 3 مولفه تکیه

گاهی داشته باشد (توجه این شرط لازم است ولی کافی نیست).

سازه ناپایدار خارجی می باشد.

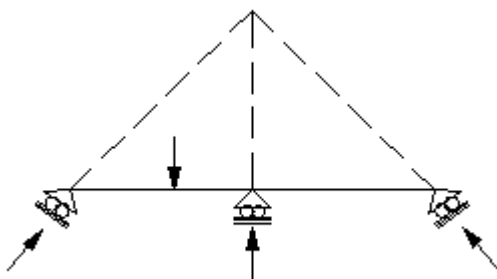

زیرا رابطه $\sum F_x = 0$ برقرار نمی باشد.

ناپایداری خارجی هندسی:

اگر وضعیت نیروهای عکس العمل به گونه ای باشد که یکی از معادلات تعادل ارضاء نشود در این

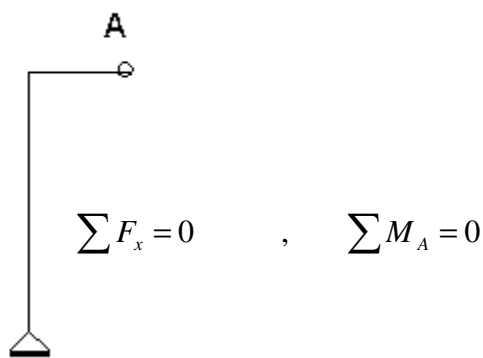
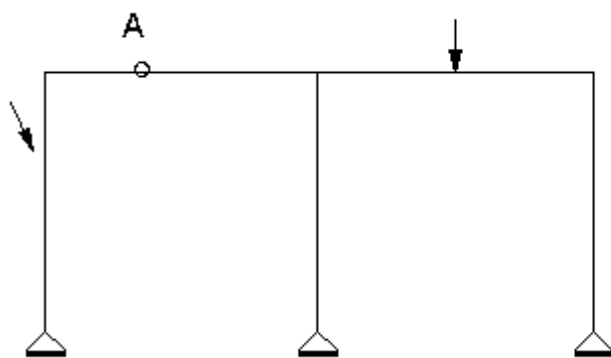
حالت سازه دارای ناپایدار خارجی هندسی است.

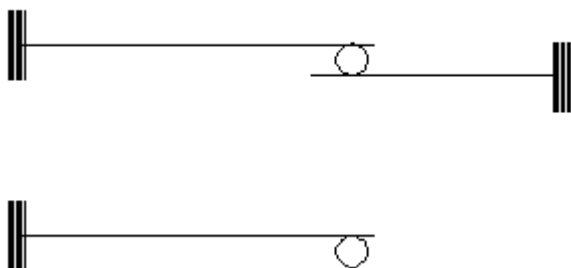

در مورد سازه های صفحه ای اگر همه مولفه های تکیه گاهی موازی یا هم‌مرسی باشند در این حالت

سازه دارای ناپایداری هندسی خارجی است.

معادلات شرط Condition Equation

اگر در یک اتصال که کاملاً مفصل باشند تعداد n عضو به آن اتصال وصل شده باشد تعداد معادلات شرطی ایجاد شده $(n-1)$ خواهد بود.

تعیین ناپایداری و درجه نامعینی قالبها

پایداری خارجی و تعیین درجه نامعینی خارجی

توجه اگر جسم پایدار نبود ، دیگر بمتی برای معینی باقی نمی ماند.

$R < 3$: ناپایدار خارجی

$R > 3$: ناپایداری خارجی هندسی:

مولفه تکیه گاهی موازی یا همرس، اگر مولفه های تکیه گاهی موازی یا همرس نباشد پایدار خارجی است.

R : تعداد مجهولات

C : تعداد معادلات شرط

تعداد معادلات $3 + C =$

$$I \quad R = c + 3$$

$$II \quad R > C + 3$$

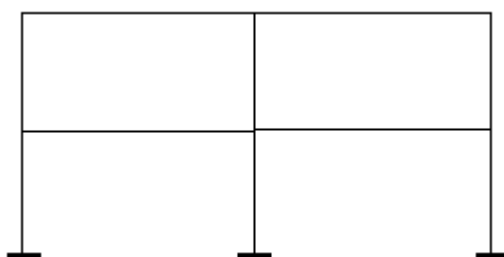
$$III \quad R < C + 3$$

I: سازه معین

II: سازه نامعین

III: سازه ناپایدار

روشهای تعیین درجه نامعینی قابها:

1- شمارش معادلات و مجهولات

2- شمارش ملقه های و کادرهای ، بسته

3- تبدیل قاب به شافه های معین

J: تعداد گره ها

m: تعداد اعضا

R: تعداد مولفه های تکیه گاهی

C: تعداد معادلات شرطی

$3J =$ تعداد کل معادلات تعادل

$3m + R =$ تعداد کل مجهولات

$3J + C =$ تعداد کل معادلات

تعداد درجه نامعینی $= (3m + R) - (3J + C)$

$$\begin{cases} 3m + R = 3J + C & (I) \\ 3m + R > 3J + C & (II) \\ 3m + R < 3J + C & (III) \end{cases}$$

I: سازه معین است.

II: سازه نامعین

III: سازه ناپایدار است.

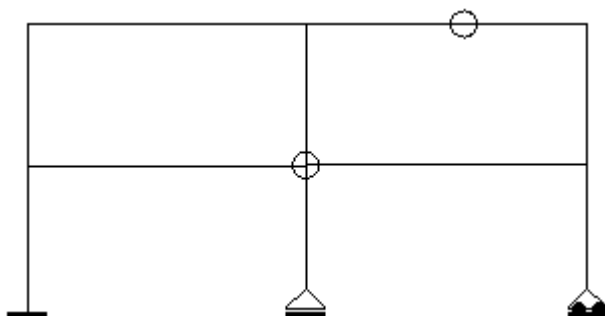
$$\begin{cases} j = 4 \\ m = 3 \\ R = 6 \\ C = 2 \end{cases}$$

$$3m + R = 3(3) + 6 = 15$$

$$3j + C = 3(4) + 0 = 12$$

سازه نامعین

$$15 - 12 = 3 \text{ درجه نامعین خارجی}$$

$$j = 9$$

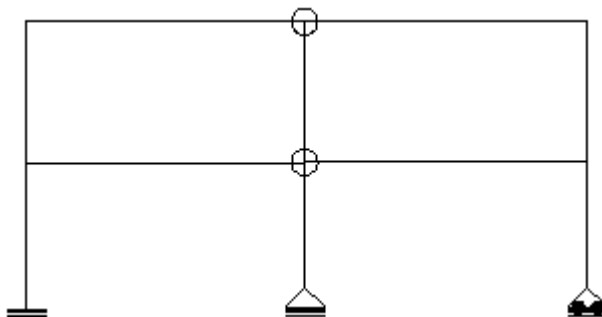
$$m = 10$$

$$R = 6$$

$$C = 5$$

$$3j + C = 32, \quad 3m + R = 36$$

4 درجه نامعین

روش کادر بسته:

هر کادر بسته 3 درجه نامعین است.

$$3L - C + R - 3 = \text{درجه نامعینی}$$

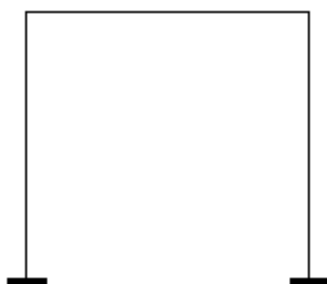
$$C + 3 = \text{تعداد معادلات}$$

$$3L + R = \text{تعداد مجهولات}$$

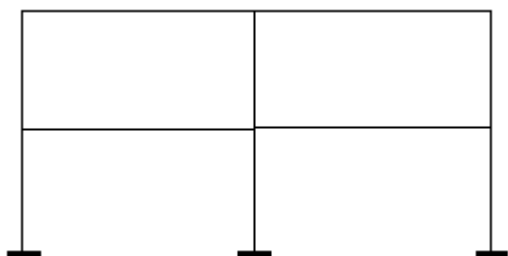
L: تعداد ملقه های بسته در سازه

C: تعداد معادلات شرطی

R: تعداد مولفه تکیه گاهی

$$\text{درجه نامعین} = 3L - C + R - 3 + 3 \times 0 - 0 + 6 - 3 = 3$$

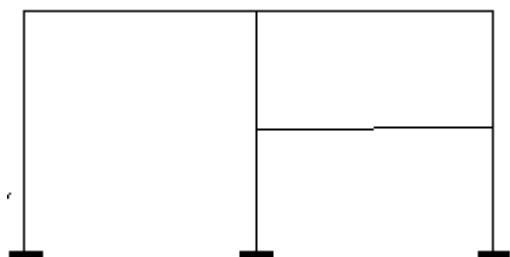

$$L = 2$$

$$C = 0$$

$$R = 9$$

$$\text{درجه نامعین} = 3 \times 2 - C + 9 - 3 = 12$$

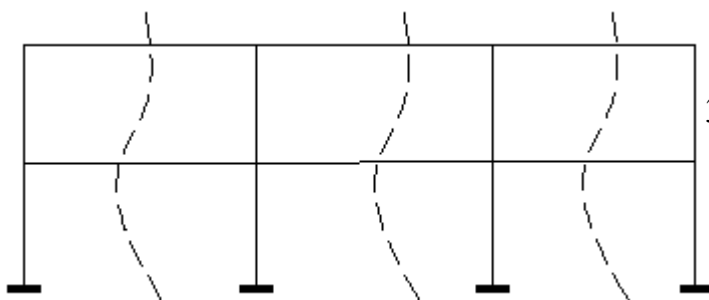
$$R = 5$$

$$C = 2 + 2$$

$$\text{درجه نامعین} = 3 \times 1 - 4 + 9 - 3 = 5$$

اگر تمام تکیه گاهها گیردار باشد و مفاصل داخلی (معادله شرطی) نداشته باشیم درجه نامعینی

برابر است با:

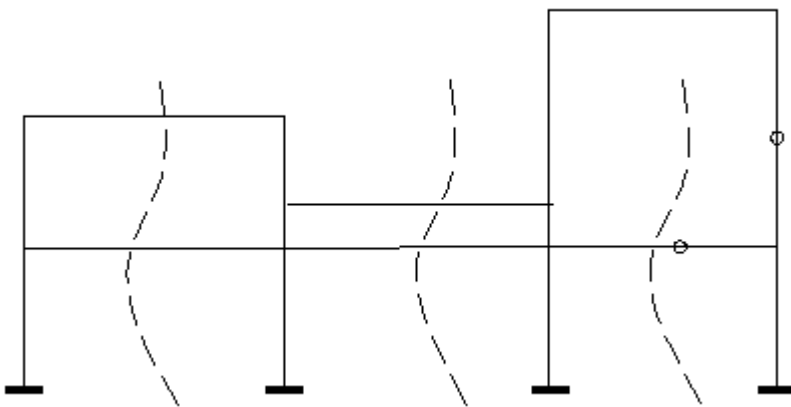

(تعداد نقاط قطع شده به وسیله شما) $\times 3$

ولی اگر معادله شرطی را داشته باشیم و تکیه گاهها گیردار نباشد.

تعداد مولفه های تکیه گاهی لازم برای آنکه (- (تعداد نقاط برش خورده $\times 3 =$ درجه نامعینی تمام

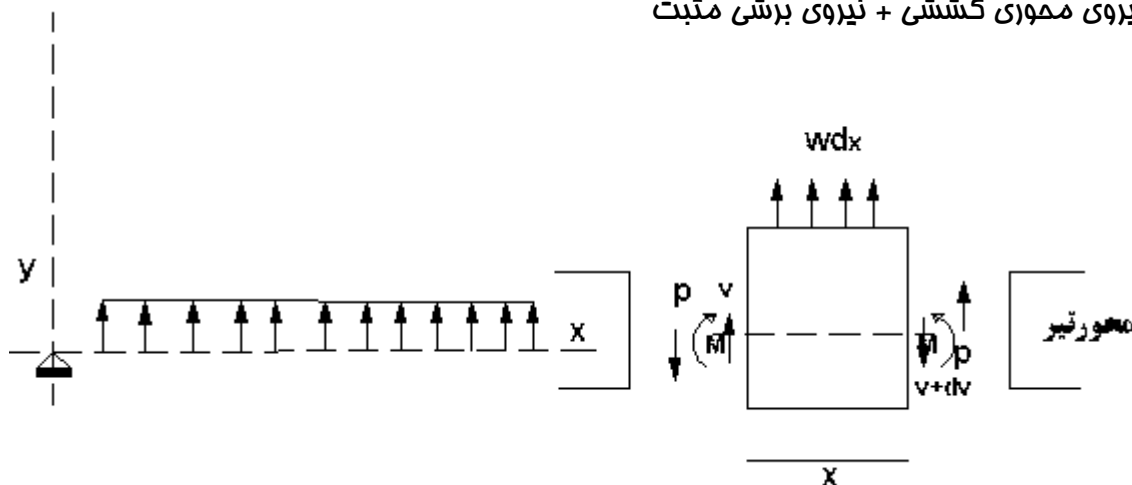
تکیه گاهها را گیردار کنند.)

$$9 = 6 - 3 - 3 \times 6 = \text{درجه نامعینی}$$

معادله دیفرانسیل تعادل تیرها:

نیروی مموری کششی + نیروی برشی مثبت

معادلات تعادل تیرها:

$$1) \sum F_x = 0 \rightarrow -P + P(x)dx = 0 \rightarrow -P + P(x)dx + P + dP = 0 \Rightarrow dP = -P(x)dx$$

$$\frac{dP}{dX} = -P(x) \quad \text{if } P_2 - P_1 = \Delta P \Rightarrow P_2 - P_1 = \Delta P = \int_{x_1}^{x_2} P(x)dx$$

$$2) \sum F_y = 0 \quad V + W(x)dx - (V + dV) = 0 \Rightarrow dV = W(x)dx \Rightarrow \frac{dV}{dx} = W(x)$$

$$V_2 - V_1 = \Delta V = \int_{x_1}^{x_2} w(x)dx \quad \text{اگر از چپ به راست حرکت کنیم}$$

$$V_2 - V_1 = -\Delta V = \int_{x_1}^{x_2} w(x)dx \quad \text{اگر از راست به چپ حرکت کنیم}$$

$$\downarrow \sum M_A = 0 \rightarrow M + Vdx + w(x)dx\left(\frac{dx}{2}\right) - (M + dM) = 0$$

$$Vdx + \frac{wx}{2}(dx)^2 - dM = 0 \Rightarrow dM = Vdx$$

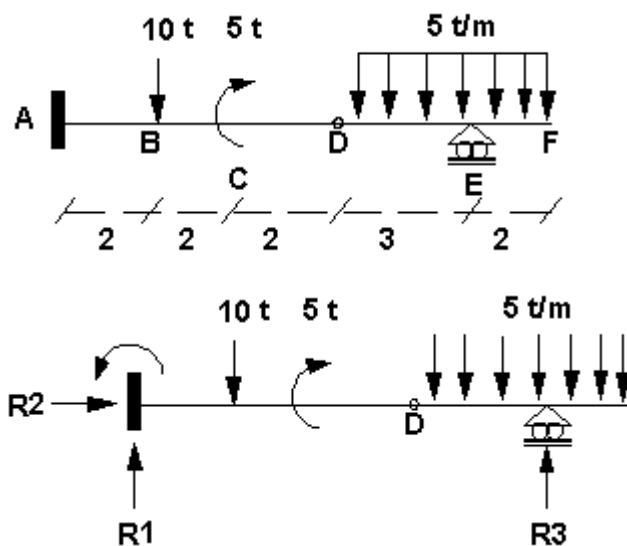
$$M_2 - M_1 = \Delta M = \int_{x_1}^{x_2} Vdx$$

اگر از راست به چپ حرکت کنیم

$$M_2 - M_1 = -\Delta M = -\int_{x_1}^{x_2} V dx$$

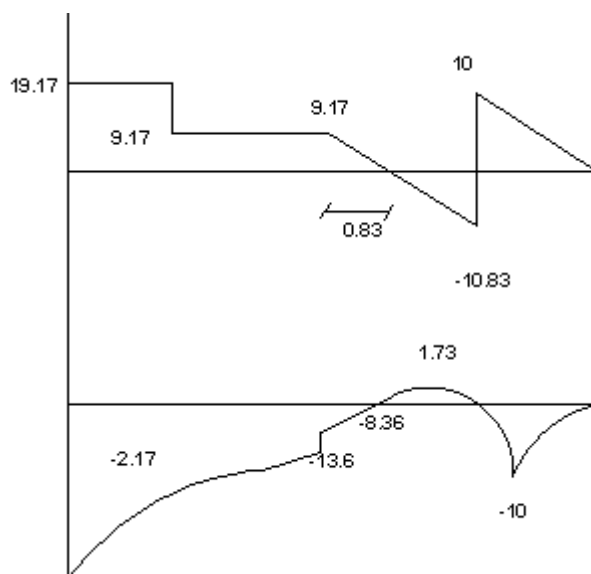
در صورتی که بار به طرف پایین بود در رابطه w- قرار داده شود.

مثال:

$$+\uparrow \sum M_A = 0 \Rightarrow -M_1 + 10 \times 2 + 5 + 5 \times 5 \times 8.5 - 20.83 \times 9 = 0 \Rightarrow M_1 = 50.03 \text{ t.m}$$

$$+\uparrow \sum F_y = 0 \Rightarrow R_1 - 10 - 5 \times 5 + 20.83 = 0 \Rightarrow R_1 = 14.17 \text{ ton}$$

قواعد مربوط به رسم نیروی برشی

1- در فاصله هایی که هیچ نیرویی وارد نمی شود مقدار نیروی برشی ثابت است.

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow R_2 = 0$$

2- در نقاطی که نیروی متمرکز داشته باشیم در منفی نیروی برش پرش داریم که مقدار پرش برابر

مقدار نیروی متمرکز و بعد آن جهت نیروی متمرکز است.

3- لنگر متمرکز اثر موضعی در رویمنمنی نیروی برشی ندارد.

4- در فاصله ای که بار گسترده اعمال می شود تغییر منمنی نیروی برشی برابر سطح منمنی بار می

باشد.

5- اثر بار گسترده یکنواخت در فاصله ای وارد می شود در آن فاصله نیروی برشی خطی است بعبارت

دیگر منمنی نیروی برشی در این حالت یک خط راست است که شیب آن برابر شدت بار گسترده

است.

6- در انتهای آزاد مقدار نیروی برشی باید صفر شود.

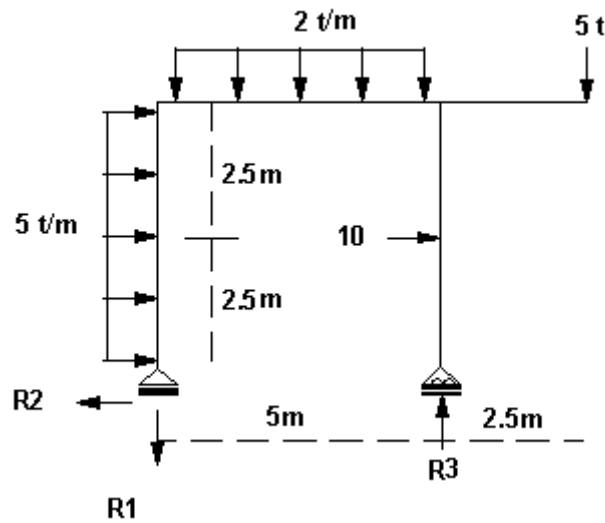
قواعد مربوط به رسم دیاگرام خمشی

- 1- تغییر لنگر خمشی در فاصله دو نقطه برابر سطح زیر منحنی نیروی برشی می باشد.
- 2- اگر در فاصله دو نقطه هیچ نیرویی وارد نشود نمودار تغییرات کنار یک نمودار خطی است.
- 3- در محل اعمال نیروی متمرکز منحنی لنگر خمشی پیوسته است ولی یک شکستگی در آن ایجاد می شود.
- 4- در صورتی که از سمت چپ تیر حرکت کرده باشیم در محل اعمال لنگر متمرکز در منحنی لنگر خمشی پرش داریم پرش به سمت بالا است اگر لنگر در جهت عقربه های ساعت باشد و بالعکس.
- 5- در محل مفصل لنگر باید (مفصل داخلی) صفر شود که به عنوان کنترل محاسبات می توان از آن استفاده کرد. در انتهای آزاد و در تکیه گاههای مفصلی که در انتهای تیر قرار دارند نیز لنگر صفر است.
- 6- در فاصله های که در تیر بار گسترده یکنواخت داشته باشیم منحنی لنگر خمشی یک تابع درجه 2 است.
- 7- جهت تفرع منحنی لنگر فنثی به سمت بالا است اگر بار گسترده به سمت بالا باشد و بالعکس.
- 8- در محلی که نیروی برشی صفر شود منحنی لنگر خمشی بر خط افق مماس است و فقط ماکزیمم یا مینیمم لنگر خمشی.

$$\frac{dM}{dx} = V, \quad \frac{dV}{dx} = w, \quad \frac{d^2M}{dx^2} = w$$

اگر لنگر در جهت عقربه های ساعت باشد جهش به طرف بالا و اگر لنگر در خلاف جهت عقربه های ساعت باشد جهش به طرف پایین است.

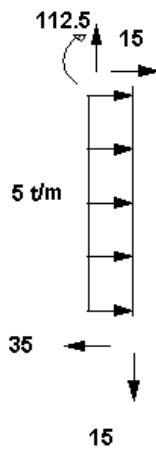
مثال:

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow -R_1 + 5 \times 5 + 10 = 0 \Rightarrow R_1 = 35 \text{ ton}$$

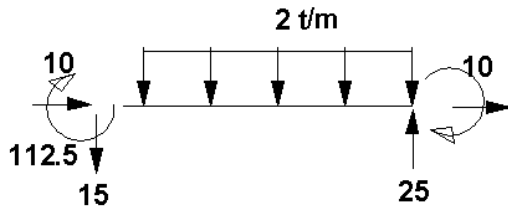
$$+ \uparrow \sum M_B = 0 \Rightarrow 5 \times 5 \times 2.5 + 2 \times 5 \times 2.5 + 10 \times 2.5 + 5 \times 7.5 = R_3 \Rightarrow R_3 = 35 \text{ ton}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow -R_2 - 2 \times 5 - 5 + 30 = 0 \Rightarrow R_2 = 15 \text{ ton}$$

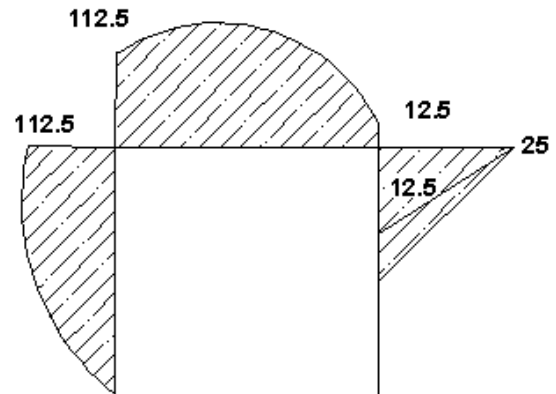
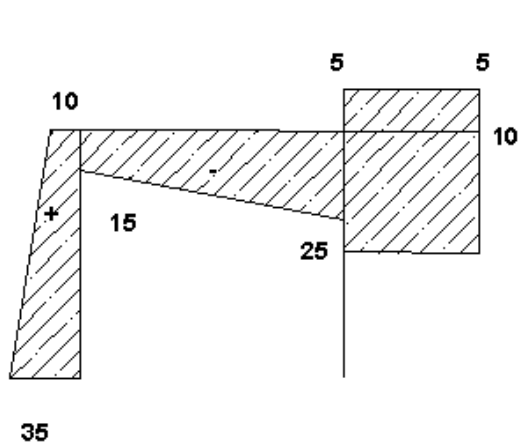
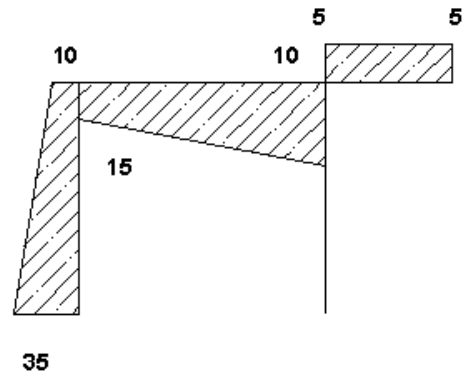
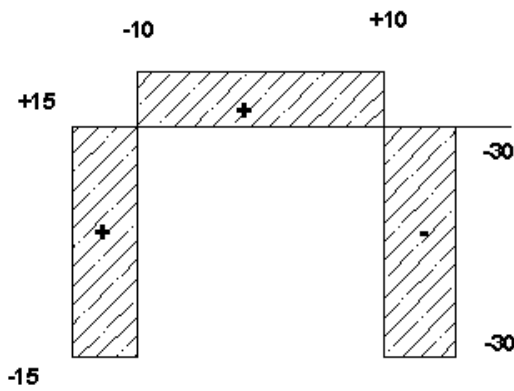

$$h + 5 \times 5 - 35 = 0 \Rightarrow h = 10$$

$$M - 5 \times 5 \times 2.5 + 35 \times 5 = 0 \Rightarrow M = -112.5$$

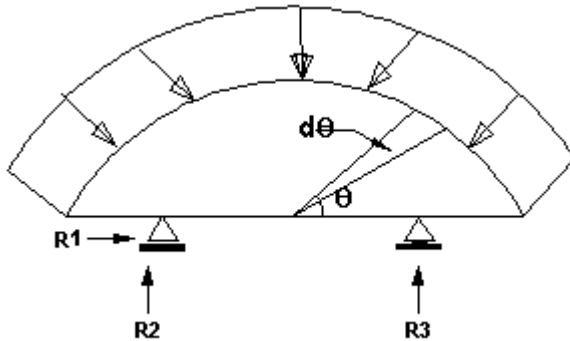

$$M - 2 \times 5 \times 2.5 - 15 \times 5 + 112.5 = 0 \Rightarrow M = -12.5$$

مثال:

معادله تغییرات لنگر فنتی و نیروی برشی و نیروی مموری را رسم کنید.

$$\sum F_x = 0$$

$$R_1 - \int_0^{\pi} q r \cos \theta d\theta = 0 \Rightarrow R_1 - q r \int_0^{\pi} \cos \theta d\theta = 0 \Rightarrow R_1 - q r [\sin \theta]_0^{\pi} = 0 \Rightarrow R_1 = 0$$

قسمت دوم مسئله می توانیم بگوییم بدلیل تقارن R_2 و R_3 با هم برابرند لذا یک معادله تعادل

در ارستای قائم نوشته و عکس العملها بدست می آید.

اگر مول مرکز دایره ممان بگیریم تمام نیروهای شعاع ممان با آنها صفر می شود و تنها R_2

و R_3 باقی مانده لذا با هم برابرند.

$$4r \sin \theta d\theta \times r(1 - \cos \theta) + q r \cos \theta \times r \sin \theta + 2r \times R_2 = 0$$

$$+ \uparrow \sum m_b = 0$$

مالت بعدی پیدا کردن R_3 می باشد.

$$R_2 \times (2 \times r) + \int_0^{\pi} q r^2 [\sin \theta (1 - \cos \theta) + \cos \theta \sin \theta] d\theta = 0$$

$$\sum F_y = 0 \rightarrow R_2 + R_3 - \int_0^{\pi} q r \sin \theta d\theta = 0$$

$$2r R_2 + q r^2 \int_0^{\pi} \sin \theta d\theta = 0 \Rightarrow 2r R_2 + q r^2 [-\cos \theta]_0^{\pi} = 2r R_2 + 2q r^2 = 0 \Rightarrow R_2 = q r$$

$$R_3 = q r \int_0^{\pi} \sin \theta d\theta - R_2 = q r \int_0^{\pi} \sin \theta d\theta - q r$$

$$= q r [-\cos \theta]_0^{\pi} - q r = 2q r - q r \Rightarrow R_3 = q r$$

$$2R_2 - \int_0^\pi qr \sin \theta d\theta = 0 \rightarrow R_2 = qr = R_3$$

یک برش در ممل θ می زنیم و داریم:

$$\sum F_x = 0 \rightarrow V + qr \sin \theta - \int_0^\theta qr \cos(\theta - \alpha) d\alpha = 0$$

$$\begin{aligned} V &= qr \int_0^\theta qr \cos(\theta - \alpha) d\alpha - qr \sin \theta \\ &= qr [-\sin(\theta - \alpha)]_0^\theta - qr \sin \theta \\ &= qr [\sin \theta - \sin 0] - qr \sin \theta \\ &\Rightarrow V = 0 \end{aligned}$$

اگر نیروی برشی در یک فاصله صفر شود در آن فاصله مقدار لنگر ثابت می باشد.

چون نیروی برشی در تمام قوس صفر می شود لذا مقدار لنگر در تمام قوس ثابت می شود چون

لنگر در دو انتها صفر می باشد پس در تمام قوس صفر است.

$$\begin{aligned} \sum F_y = 0 \quad & -p + qr \cos \theta - \int_0^\theta qr \sin(\theta - \alpha) d\alpha = 0 \\ p &= qr \cos \theta + qr \int_0^\theta \sin(\theta - \alpha) d\alpha = qr \cos \theta + qr [\cos(\theta - \alpha)]_0^\theta \\ &= qr \cos \theta + qr [1 - \cos \theta] \\ &= qr \cos \theta + qr \cos \theta \\ &\Rightarrow p = qr \end{aligned}$$

در تمام طول قوس نیروی مموری مقدار ثابت qr می باشد

$$\begin{aligned} \sum M_b &= 0 \\ qr \times r - M - qr \times r &= 0 \Rightarrow M = 0 \end{aligned}$$

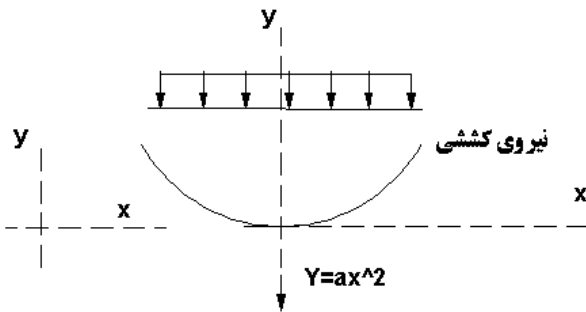
کابلها:

کابلها فقط نیروی کششی را تحمل می کنند.

1- اگر کابل تحت اثر بار گسترده یکنواخت

در سطح افق به شکل سهمی درجه 2 در

می آید.

اگر جهت نیرو در شکل عوض شود کابل فشار را نمی تواند تحمل کند و باید دال بتنی باشد.

2- اگر یک قوس سهمی تحت اثر بار یکنواخت در افق قرار گیرد در صورتی که شرایط تکیه گاهی

مطابق بالا باشد در آن فقط نیروی مموری فشاری ایجاد خواهد شد.

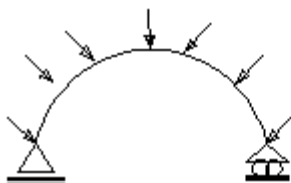
هم نیروی برشی و هم نیروی مموری داریم

3- در یک قوس دایره ای تحت اثر بار یکنواخت شعاعی در صورتی که شرایط تکیه گاهی مطابق

شکل فوق باشد فقط نیروی مموری در قوس ایجاد می شود و لنگر برش صفر خواهد بود.

اگر قوس داشته باشیم و تحت اثر با فشار می باشد (امتداد آنها از مرکز بگذرد در قوس قسمتی از

یک دایره) نیروی کششی در آن ایجاد می شود.

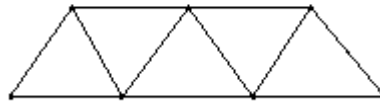

نیروی
فشاری

خرپاها:

خرپا سازه ای متشکل از اعضاء یک بعدی مستقیم است که در انتهاها توسط اتصال (مفصل یا

لولا) به هم وصل شده اند و بارگذاری فقط در گره ها (محل اتصال اعضاء) انجام می شود.

نتایج:

1- تمام اعضاء خرپا فقط دارای نیروی محوری خالص هستند.

انواع خرپاها:

1- خرپاهای ساده Simple Truss

2- خرپاهای مرکب Compound Truss

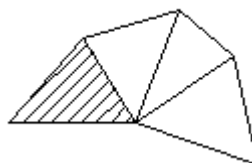
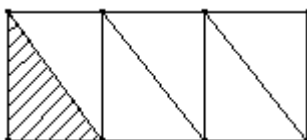
3- خرپای مبهم (پیچیده) Complex Truss

1- خرپای ساده:

خرپایی ساده می باشد که بتوان یک هسته مثلث اولیه شامل سه گره و سه عضو پیدا کرد برای

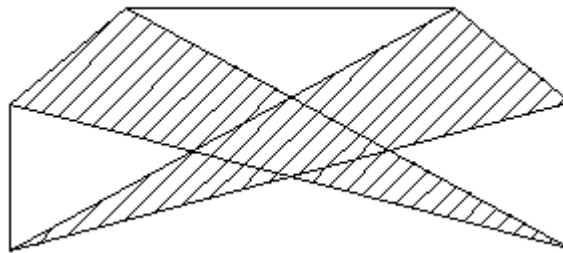
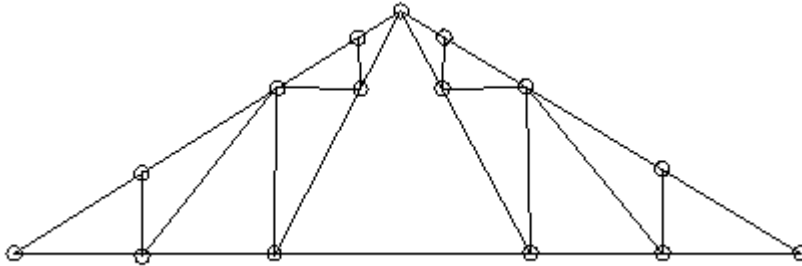
ساخت خرپا باید هر گروه جدید توسط دو عضو جدید به شکل قبلی وصل شده باشد.

2- فرپای مرکب:

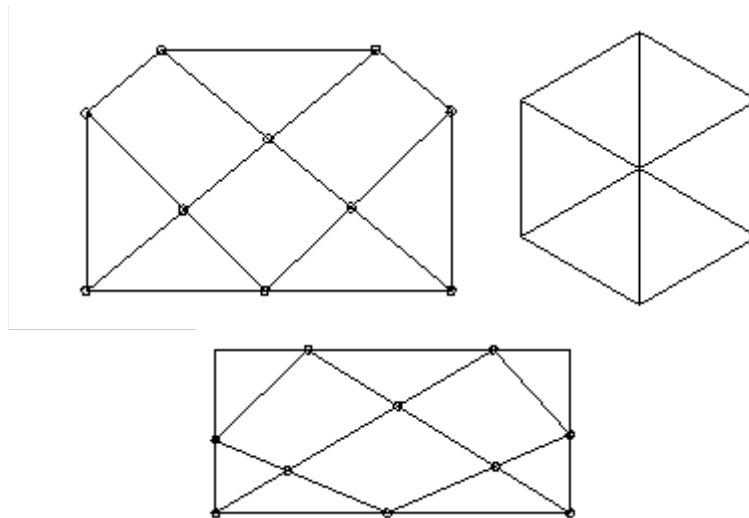
فرپایی است که از یک سری فرپای ساده تشکیل شده باشد و توسط اعضاء مناسب به هم وصل

شده باشد فرپاهایی زیر یک فرپای مرکب مشتکل از دو فرپای شاده باشد.

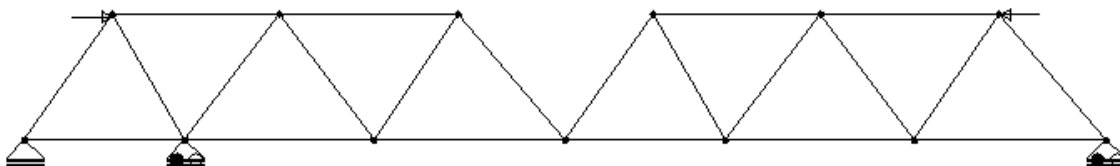
فرپاهای مبهم یا پیچیده:

فرپای است که نه ساده باشد و نه مرکب

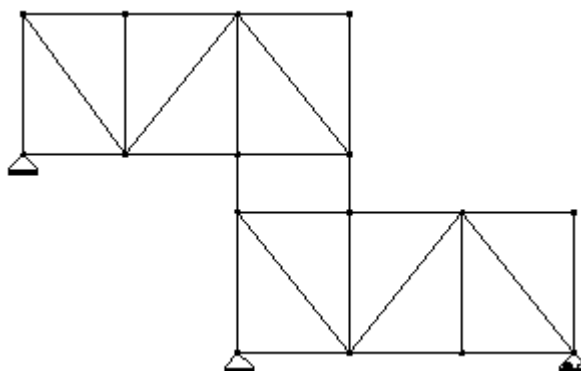
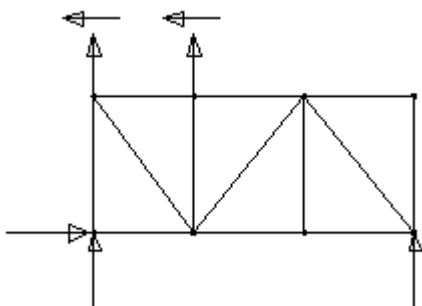
پایداری و ناپایداری خرپاها- تعیین درجه نامعینی خرپاها:

فقط برای نامعینی و معینی خارجی به کار می رود. $c=1$

قاب برش فورده معادله شرط ایجاد می کند زیرا نیروی برش در امتداد عمود بر میله باید صفر باشد.

و اگر میله همراست باشد لنگر مول آن نقطه باید صفر باشد.

R: تعداد عکس العمل ها

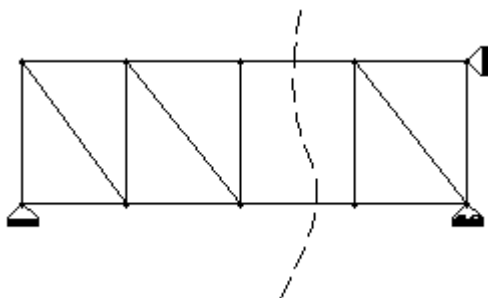
C: تعداد معادلات شرط

اگر تعداد عکس العملها از $3+C$ کمتر باشد سازه ناپایدار خارجی است.

اگر تعداد عکس العملها برابر $3+C$ باشد در صورتی که سازه ناپایداری هندسی نداشته باشد آنگاه

معین است اگر تعداد عکس العملها از $3+C$ بزرگتر باشد در صورتیکه ناپایداری هندسی نداشته

باشیم آنگاه سازه نامعین است.

درجه نامعینی $n=R-r=2$ $c+3=4=r$ $R=6$

سازه پایدار می باشد

R : تعداد عکس العملها

J : تعداد گرهها

m : تعداد عضوها

$R+m$: تعداد کل مجهولات

$2J$: تعداد کل معادلات

1- سازه ناپایدار است $2J > R+m$

2- اگر سازه ناپایدار نباشد آنگاه معین است $2J = R+m$

3- اگر سازه ناپایدار نباشد آنگاه نامعین است $2J < R+m$

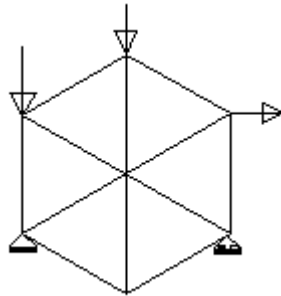
$$n=R+m-2J$$

آنلیز خریاهای معین:

1- روش گره

2- روش مقطع

روش هنبرگ در آنالیز فرمهای پیچیده:

1- یک عضو فرما را به گونه ای جابه جا می کنیم

که فرمای حامل یک فرمای پایدار ساده یا مرکب

شود. توجه باید کرد که شرایط تکیه گاهی و بارگذاری

تغییر نمی کند.

2- فرمای حاصل در مرحله 1 (فرمای شماره 1) تحت اثر بار خارجی آنالیز می کند.

3- در فرمای مرحله 2 بارهای خارجی را برمی داریم و در محل عضو جابجا شده یک جفت نیروی واحد

قرار می دهیم و فرمای 2 و این فرما را آنالیز می کنیم.

4- مقدار X را از رابطه زیر به دست می آوریم.

نیروی ایجاد شده از عضو AC در فرمای (1) $P =$

نیروی ایجاد شده از عضو AC در فرمای (2) $\rho =$

$$0 = P + X\rho \Rightarrow X = -\frac{P}{\rho}$$

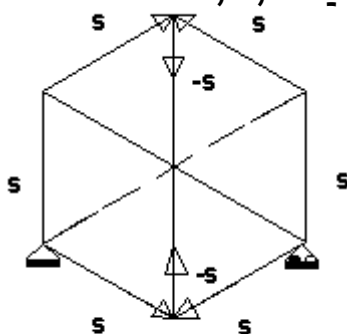
$$F(0) = F(1) + XF(2) \Rightarrow$$

$$A(0) = P + X\rho = P + -\frac{P}{\rho} \times \rho$$

تست بار صفر:

اگر سازه ای معین بار به آن وارد نشود تمام عکس العملها و نیروهای داخلی باید صفر شود.

روش:

(2)

1- نیروی داخلی یکی از اعضاء فرما را برابر مقدار غیرصفر

فرض می کنیم.

3- تمت اثر این نیروی داخلی سازه را بصورت کامل آنالیز

می کنیم.

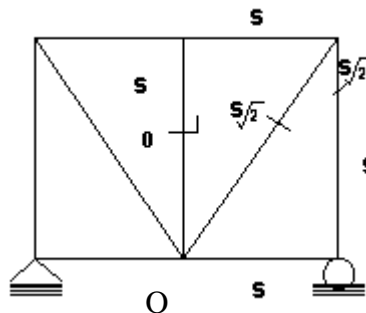
اگر در مین آنالیز به این نتیجه رسیدیم که $S=0$ سازه پایدار است ولی اگر آنالیز بصورت کامل آنالیز

شود و در نتیجه $S=0$ بدست نیامده سازه ناپایدار است.

سازه هایی که ناپایداری آنها توسط آزمون بار صفر مشاهده می شود به اعضاء بمرانی معروف ند.

مثال:

در مورد یک خرپا پایدار با استفاده از روش آزمون بار صفر

$$\sum F_y = 0 \rightarrow s = 0$$

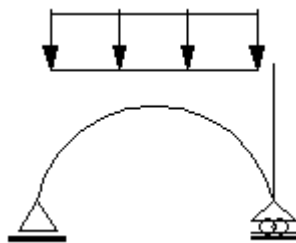
اگر با یک عضو شروع کردیم برای تشفیص ناپایداری کافی است اما برای تشفیص پایداری باید

تمام اعضاء کنترل شوند.

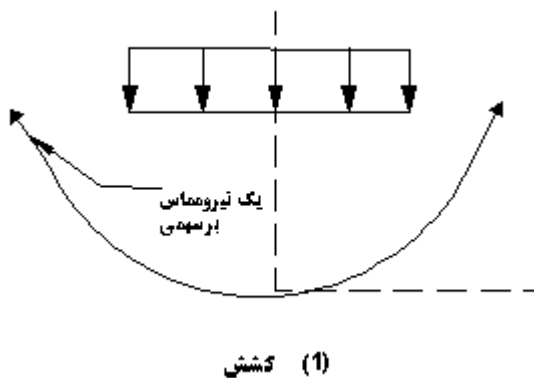
$$\sum F_y = 0 \rightarrow S\sqrt{2} = 0 \rightarrow S = 0 \quad \text{در گره O}$$

حل مسائل امتحانی میان ترم

—1

ابتدا نکاتی در مورد توسها:

$$y = ax^2 + bx + c$$

با انتساب مبدأ در راس سهمی نتیجه خواهد شد:

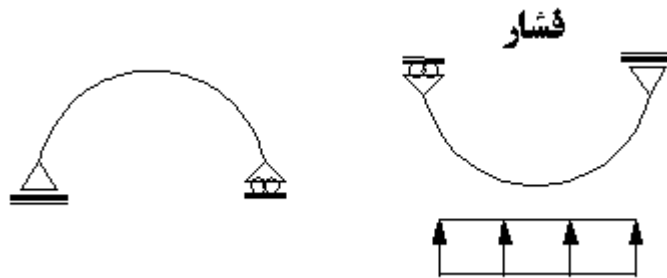
$$y = ax^2$$

در یک قوس که تکیه گاهها مطابق شکل زیر و بارگذاری نیز به صورت زیر باشد فقط نیروی محوری داریم.

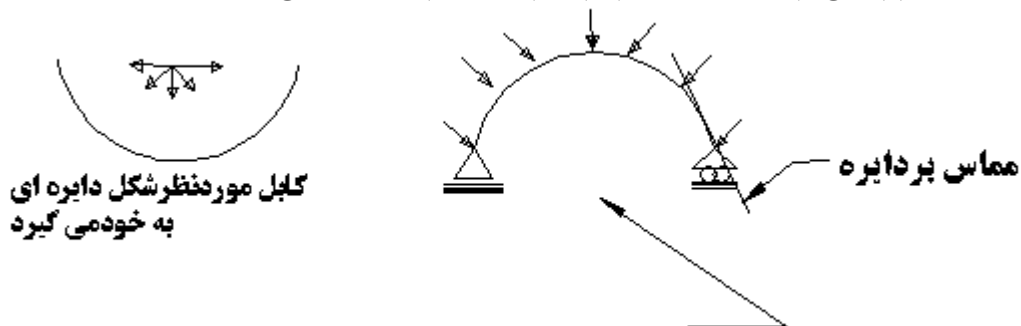
$V=0$: نیروی برشی

$M=0$: لنگر خمشی

توجه: اگر قوس دایره ای باشد یا اگر شرایط تکیه گاهی عوض می شوند نیروی برشی و لنگر فنتی صفر نیست.

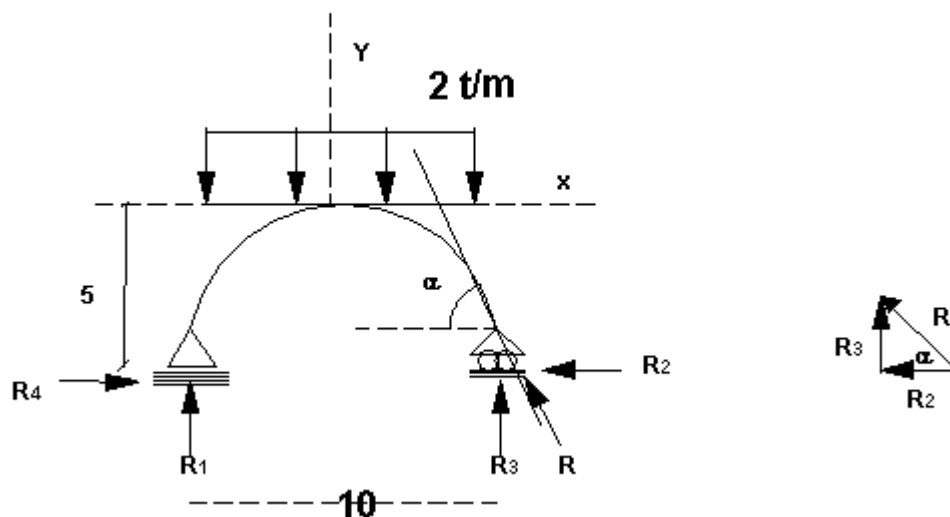
بار در یک عدد منفی ضرب شده است پس نیروهای داخلی هم در یک عدد منفی ضرب شده اند و فقط کابل فشار را می توان تحمل کند و برش و فمش را تحمل نمی کند.

فقط نیروی فشاری در آن ایجاد می شود پس دارای نیروی مموری

است و لنگر فمشی و برشی صفر است (قوس دایره ای) بارگذاری یکنواخت شعاعی

برای حل مسئله ابتدا یک سیستم مقتصات را در نظر می گیریم.

$$y = ax^2 \quad x = 5, \quad y = -5 \quad -5 = a \times 5^2 \Rightarrow a = -0.2$$

$$y = -0.2x^2$$

$$y' = \text{شیب} = 0.4x \Rightarrow \tan \alpha = |y'(5)| = 0.4 \times 5 = 2$$

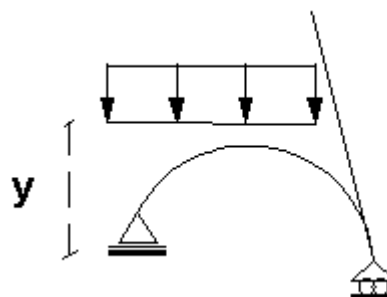
$$\tan \alpha = 2 \quad \tan \alpha = \frac{R_3}{R_2} = 2 \Rightarrow R_3 = 2R_2$$

$$\sum M_B = 0 \Rightarrow R_1 \times 10 - 2 \times 10 \times 5 = 0 \Rightarrow R_1 = 10 \text{ t}$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow R_1 + R_3 = 2 \times 10 \Rightarrow R_3 = 10 \text{ t}$$

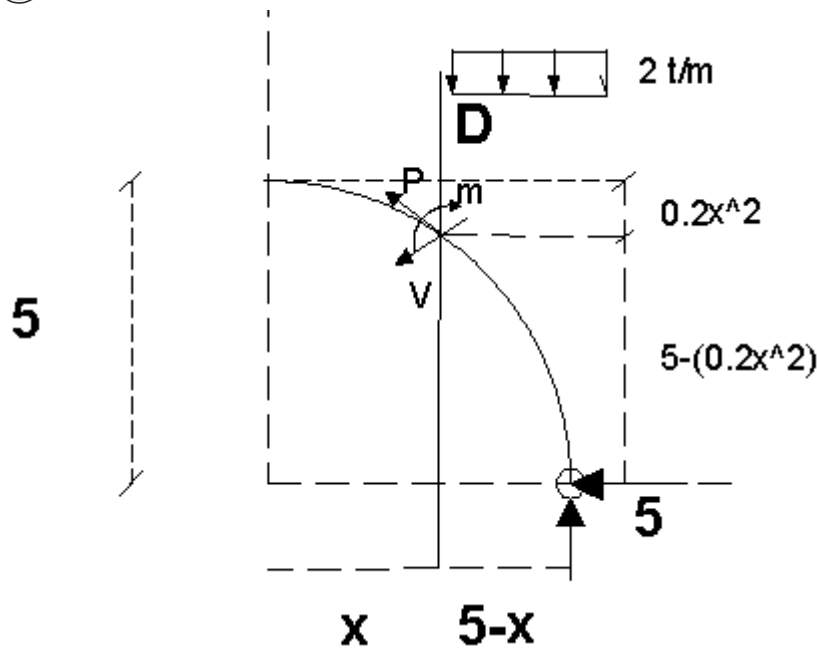
$$R_3 = 2R_2 \Rightarrow R_2 = 5 \text{ t}$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow R_4 = 5$$

Y را در معادله $y = ax^2$ قرار می دهیم و X را بدست می آوریم

مل قسمت دوم مسئله بدون دانسته های استاتیکی

$$\begin{aligned}
 + \uparrow \sum M_c &= 0 \Rightarrow M + 2(5-x)\left(5 - \frac{x}{2}\right) \\
 &\quad + 5(5 - 0.2x^2) - 10 \times (5 - x) = 0 \\
 M + 25 + x^2 - 10x + 25 - x^2 - 50 + 10x &= 0 \Rightarrow M = 0 \\
 M = M(x) = 0 &\Rightarrow \frac{dM}{dx} = 0 = V
 \end{aligned}$$

نتیجه می گیریم که در تمام طول قوس برش صفر است اگر M در کل طول قوس صفر شود مشتق

در تمام طول قوس صفر می شود.

اما اگر تابع در یک نقطه صفر شود در تمام تابع صفر نیست.

در قوسها $V \propto \frac{dM}{dx}$ یعنی اگر تابع بدست آوریم برای M باید معادله تعادل را بنویسیم.

$$\tan \theta = |y'(x)| \Rightarrow \tan \theta = 0.4x$$

$$\sum F_x = 0 \Rightarrow -P \cos \theta - V \sin \theta - 5 = 0 \quad I$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow P \sin \theta - V \cos \theta - 2(5-x) + 10 = 0$$

$$P \sin \theta - V \cos \theta + 2x = 0 \quad II$$

$$-P \sin \theta \cos \theta - V \sin^2 \theta - 5 \sin \theta = 0$$

$$P \sin \theta \cos \theta - V \cos^2 \theta - 2x \cos \theta = 0$$

$$-V + 2x \cos \theta - 5 \sin \theta = 0$$

$$V = 2x \cos \theta - 5 \sin \theta$$

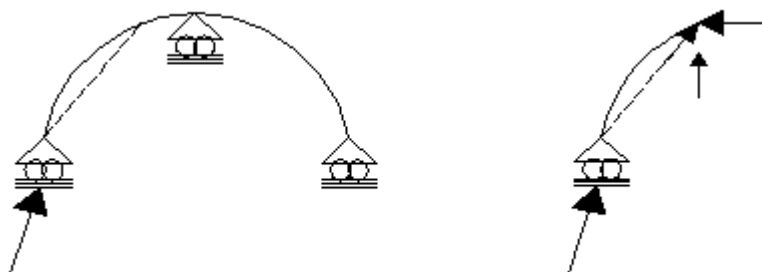
$$\frac{V}{\sin \theta} = 2x - 5 \tan \theta \Rightarrow \quad 2x - 5 \times 0.4x$$

$$= 2x - 2x = 0 \Rightarrow V = 0$$

$$I \text{ در معادله } V = 0 \rightarrow P \cos \theta = -5 \Rightarrow P = \frac{-5}{\cos \theta} \quad \frac{1}{\cos \theta} = \sqrt{1 + \tan^2 \theta}$$

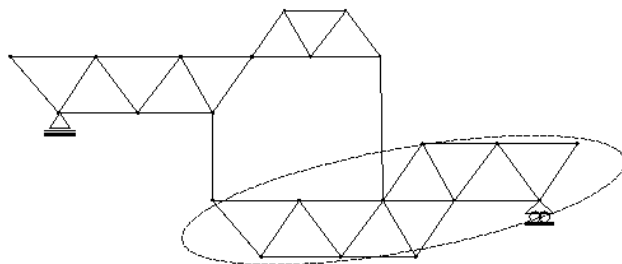
$$P = -5\sqrt{1 + \tan^2 \theta} = -5\sqrt{1 + 0.16x^2}$$

حل مساله پایداری و ناپایداری

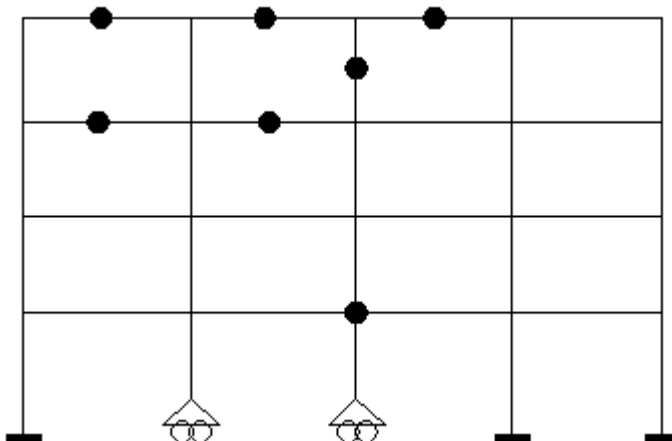
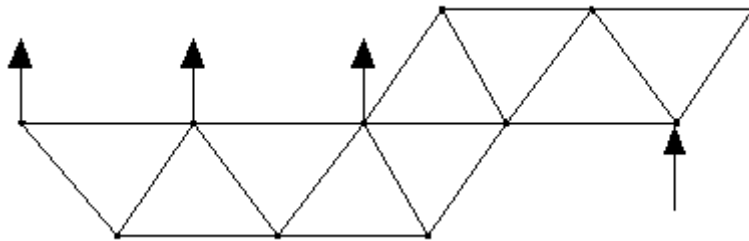

سازه ناپایدار آنی چون نیروها

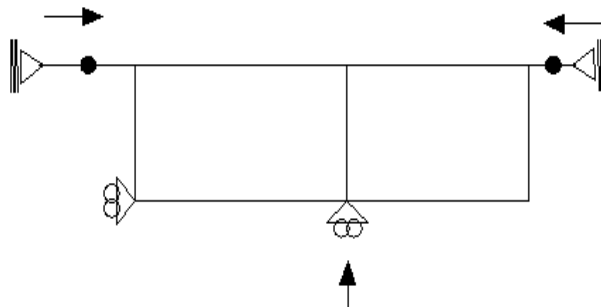
از یک نقطه می گذرند.

اگر این تکیه گاه را نداشتیم از طریق شمارش می توانستیم جلو برویم و فقط یک معادله شرط داشتیم اما در این حالت با زدن برش سازه ناپایدار هندسی است چون چهار نیرو موازیند.

از طریق شمارش نمی توانیم بفهمیم اما با زدن برش چون امتداد تمام نیروها یک نقطه می گذرد پس تاب ناپایدار است. در قاب بعد از طریق شمارش به جواب می رسیم

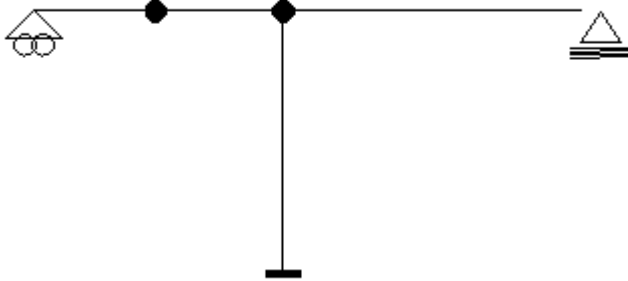
کادر بسته 2

تعداد عکس العملهای تکیه گاهی 4 عدد

یک درجه نامعین خارجی $7 > 6$

6 درجه ماکعین داخلی

سه مفصل که در یک امتداد باشند برای ناپایداری باید عضو و یا تکیه گاهی بین آنها وجود نداشته باشد.

ناپایدار نیست

در قاب بالا در صورت برش 4 عکس العمل بدون معادله شرط داریم در صورتی که کل قاب را در نظر بگیریم عکس العملها 6 تا هستند.

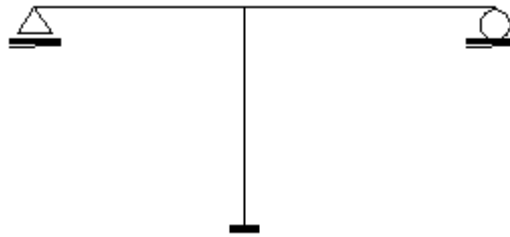
$$10 = 6 (\text{مجهولات}) + 4$$

$$10 - 3 = 7 (\text{نامعینی})$$

$$12 - 3 - 2 = 7 (\text{درجه نامعینی})$$

$$12 = 6 (\text{مجهولات}) + 6$$

خط تأثیر Influcnce line

نیروی مموری ، نیروی برشی ، لنگر خمشی ، عکس العمل تکیه گاه، فیزها، تغییر فرم سازه= تابع

مقدار یک تابع در سازه به عوامل زیر بستگی دارد:

1- نوع تابع

2- مملی که تابع در آن مورد نظر است

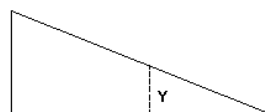
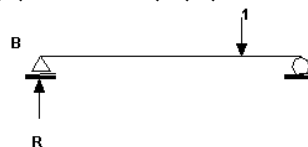
3- موقعیت باردار بر سازه

4- به مقدار بار وارد بر سازه

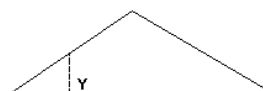
تعریف خط تأثیر:

خط تأثیر یک تابع در یک نقطه مشخصی مانند B نموداری است که عرض هر نقطه آن مثل A برابر

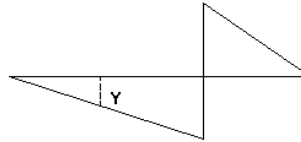
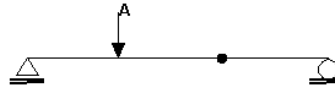
مقدار تابع مورد نظر در نقطه B است وقتی که بار واحد متمرکز در نقطه A وارد شده باشد.

خط تأثیر تکیه گاه برای نقطه B

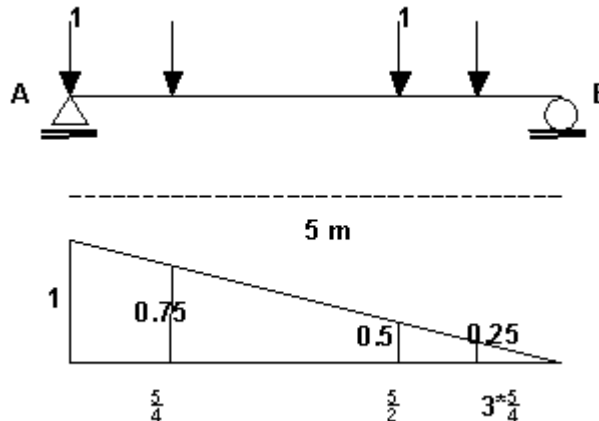

خط تأثیر لنگر خمشی در نقطه وسط سازه B

خط تأثیر نیروی برشی در نقطه B

مثال: خط تأثیر عکس العمل تکیه گاه A را رسم کنید.

تمرین: ثابت کنید که نمودارهای خط تأثیر عکس العمل تکیه گاه خط راست است.

مهم: خط تأثیر تمام توابع (یعنی فیز یا تغییر فرم سازه) برای سازه های معین از تکه های قطی

تشکیل شده است.

روش دوم:

1- قید مربوط به عکس العمل تکیه گاه را از سازه حذف کنید.

2- در محل تکیه گاه حذف شده یک بار متمرکز قرار دهید (در جهت مثبت عکس العمل قرار دهید)

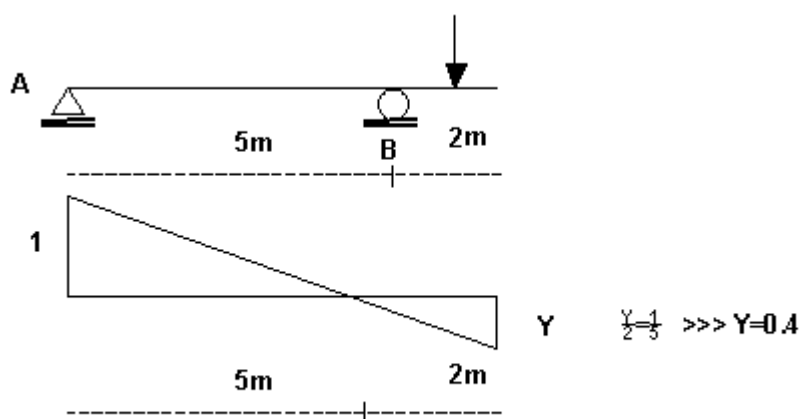
3- با فرض آنکه سازه به صورت یک جسم صلب باشد شکل تغییر فرم یافته سازه را رسم می

کنیم.

4- مقدار تغییر مکان در جهت عکس العمل تکیه گاه را برابر وامد قرار می دهیم.

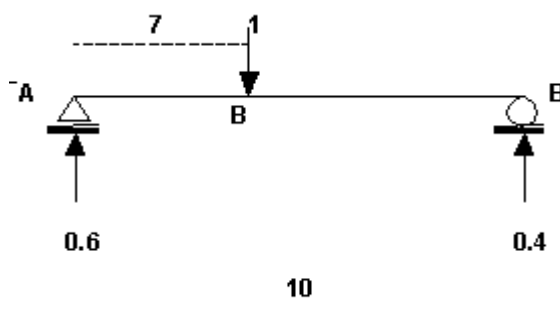
5- تشکل تغییر شکل یافته سازه همان نمودار فط تاثیر است.

مثال:

مثال:

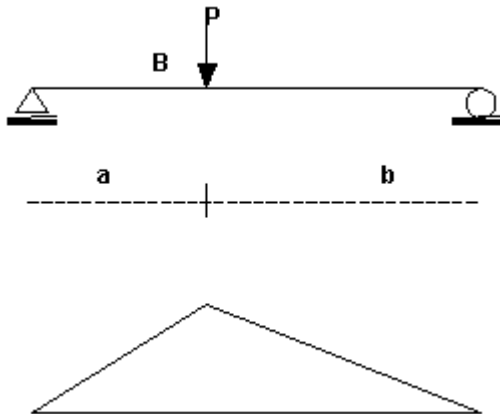
با قرار دادن بار وامد در نقطه B عکس العمل بدست می آیند.

مثال:

مطلوبست فط تاثیر لنگر فمشی در نقطه B

در نقاط مورد بحث و در نقاطی که مفصل قرار گرفته باشد.

$$M = \frac{pab}{L}$$

$$M = \frac{1 \times 4 \times 6}{10}$$

$$R = \frac{1 \times 3}{10} = 0.3$$

روش دوم: مکانیزم تحمل لنگر در نقطه B را حذف می کنیم و یا در نقطه مورد نظر مقاومت

فمشی را حذف می کنیم.

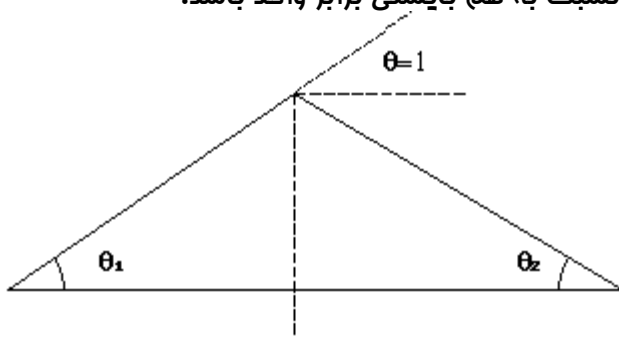
بعبارت دیگر در آن نقطه یک مفصل داخلی قرار می دهیم.

2- در محل نقطه B یک لنگر فمشی مثبت قرار می دهیم.

3- با فرض آنکه سازه جسم صلب باشد و همچنین تغییر مکانها کوچک باشد شکل تغییر فرم

یافته سازه را رسم کنید.

4- در محل مفصل ایجاد شده زاویه دوران بوسیله نسبت به هم بایستی برابر واحد باشد.

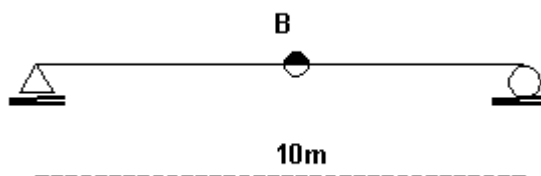
$$\tan \theta_1 = y_4 \rightarrow \frac{y}{4}, \quad \theta_2 = \frac{y}{6}$$

$$\theta = \theta_1 + \theta_2$$

$$1 = \frac{y}{4} + \frac{y}{6} \Rightarrow \frac{3y + 2y}{12} = 1$$

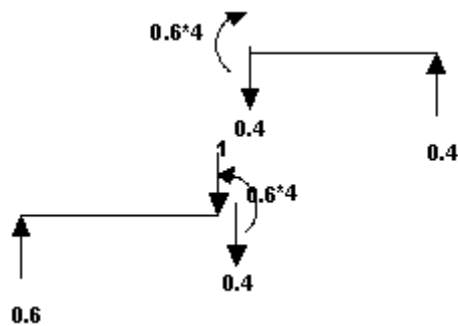
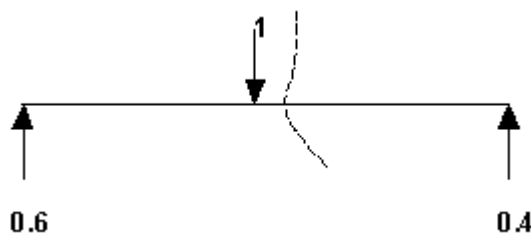
مثال:

نمودار فط تاثیر برشی B را رسم کنید.

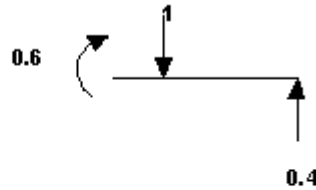
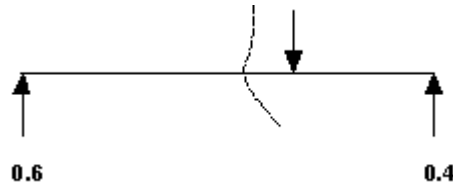

در نقطه مورد نظر برش همیشه داریم و برابر واحد است و یک ε این طرف و آن طرف می کشیم.

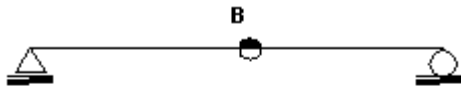
روش اول:

$$V = -0.4 \quad -V + 0.6 - 1 = 0 \rightarrow V = -0.4$$

روش دوم:

1- مکانیزم تحمل برش در نقطه B را حذف کنید.

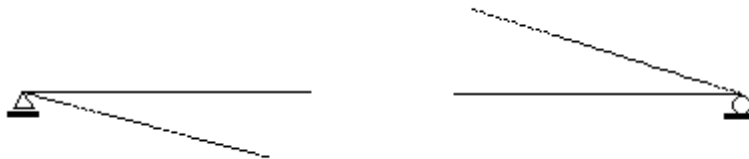
2- در محل نقطه B یک جفت نیروی برشی مثبت قرار

می دهیم.

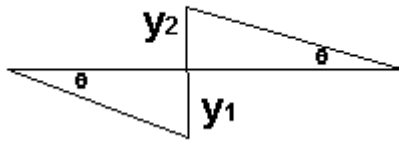
3- تغییر شکل سازه را با توجه به شرایط تکیه گاهی رسم می کنیم. (سازه از قطعات صلب تشکیل

شده است)

شیب دو تکه در دو طرف نقطه بایستی با هم برابر باشند.

4- مقدار جابجایی نسبی دو طرف نقطه B را برابر واحد قرار می دهیم.

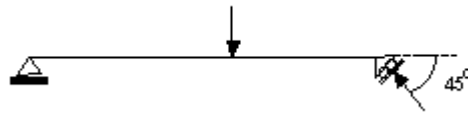

$$\theta = \frac{y_2}{6} \rightarrow 6\theta = y_2 \rightarrow \theta = \frac{y_2}{6}$$

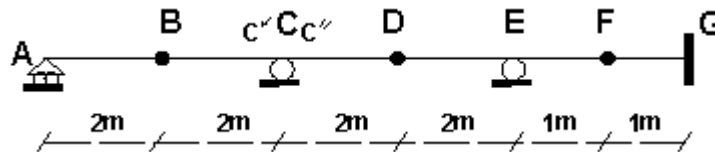
$$\theta = \frac{y_1}{4}$$

$$y_1 + y_2 = 1$$

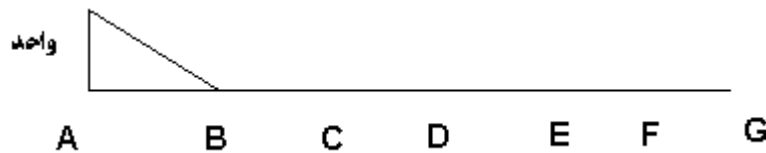
$$4\theta + 6\theta = 1 \Rightarrow \theta = \frac{1}{10} \rightarrow y_1 = \frac{4}{10}, y_2 = \frac{6}{10}$$

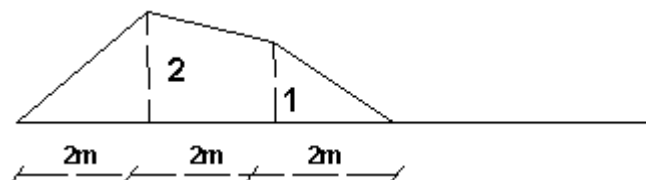
مثال:

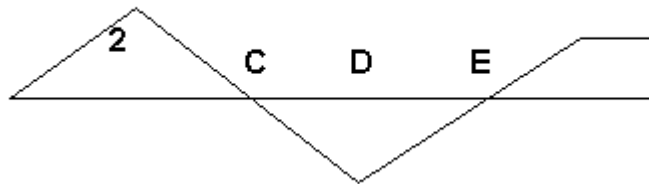
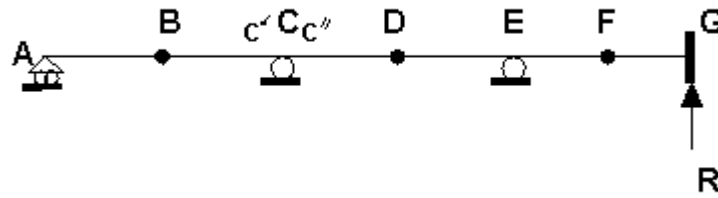
نمودار فضا تأثیر عکس العمل A

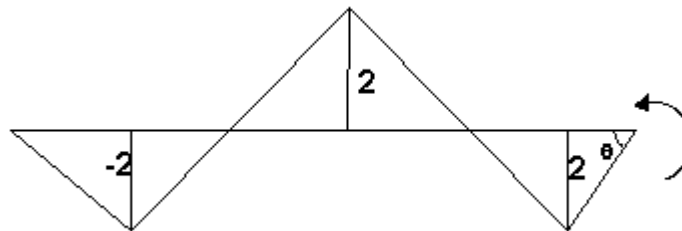
تکیه گاه در نقطه A

تکیه گاه C

تکیه گاه گیردار باعکس العمل R

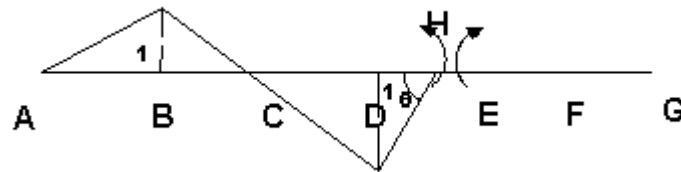
لنگر برای نقطه G

$$\theta = \frac{y}{p}, y = 1 \times 1 = 1$$

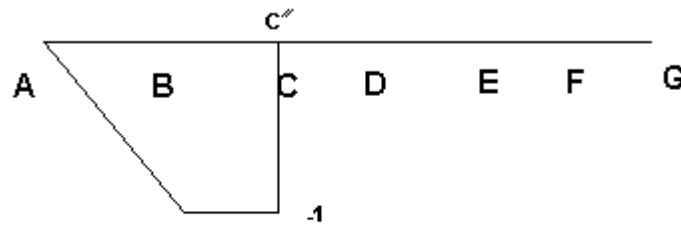
خط تأثیر موجود در
صفا

نمودار خط تأثیر لنگر فمشی در نقطه B

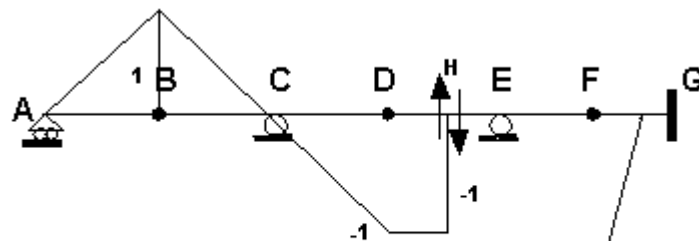
(چون نقطه B مفصل می باشد لذا لنگر فمشی آن صفر می باشد)

خط تأثیر در نقطه H

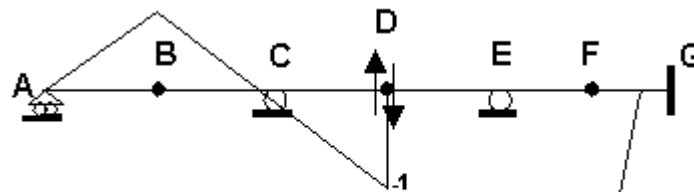

نمودار خط تأثیر نیروی برشی در نقطه C''

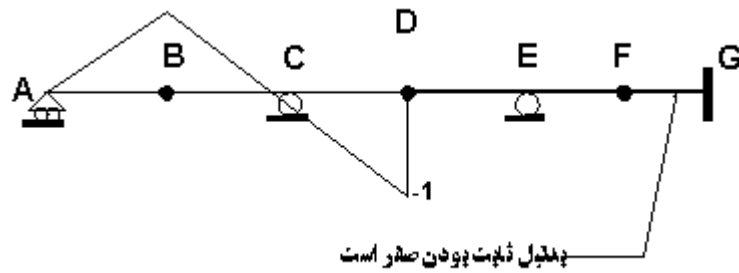
این قسمت ثابت است و حرکت نمی‌کند.
این قسمت ثابت است و حرکت نمی‌کند.

نمودار خط تأثیر در نقطه H مربوط به برش

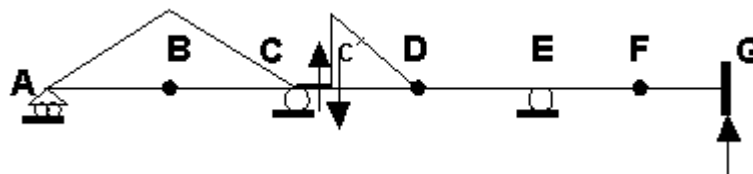

این قسمت ثابت است و حرکت نمی‌کند.

نمودار خط تأثیر نیروی برشی در مفصل D

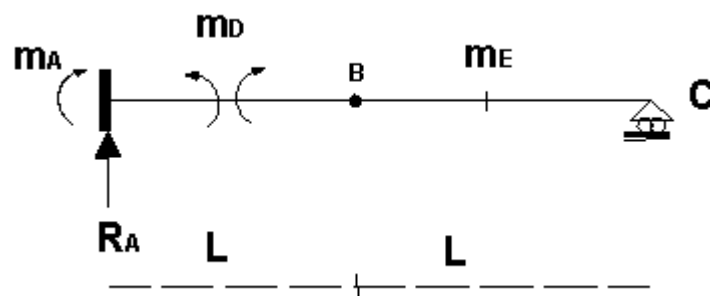

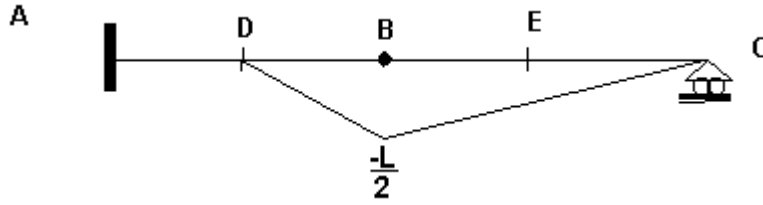
نمودار فضا تاثیر عکس العمل در نقطه D

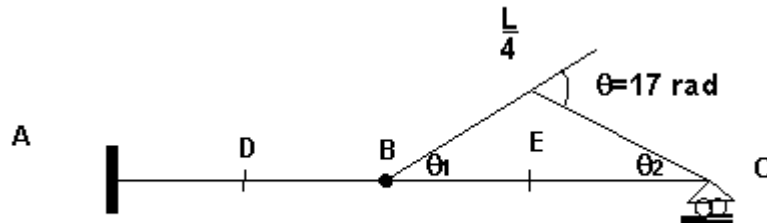
نمودار فضا تاثیر برش در نقطه C

مثال:

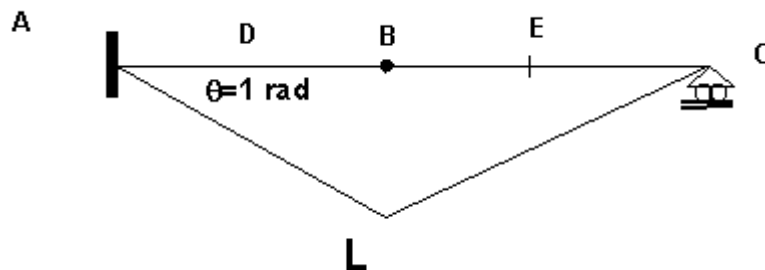
فما تاثیر M_D

فما تاثیر M_E

$$\theta = \theta_1 + \theta_2$$

$$\frac{x}{\frac{L}{2}} + \frac{x}{\frac{L}{2}} = 1 \Rightarrow \frac{4x}{L} = 1 \Rightarrow x = \frac{L}{4}$$

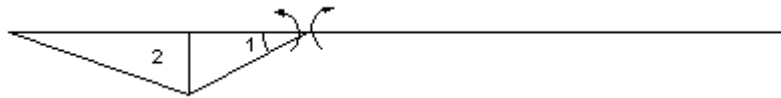
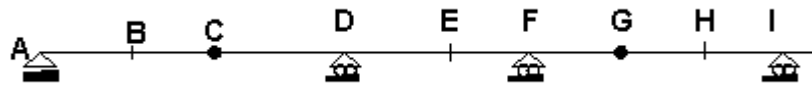

فما تاثیر عكس العمل M_A

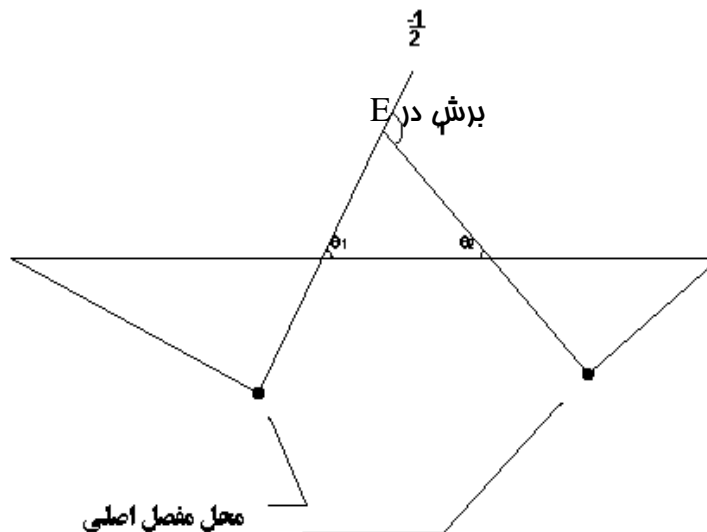
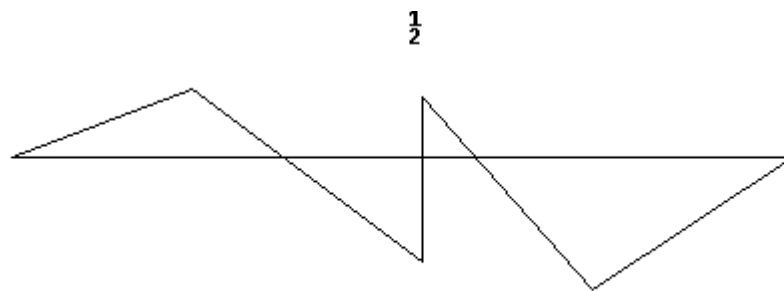
در سطحی که توسط فودمان تخییر داده شده (مفصل شده) و دوران ایجاد می کنیم باید زاویه

1 Rad باشد.

مثال:

فما تاثیر لنگر خنثی در نقطه D در مفصل اصلی لنگر خمشی صفر است.

$$\theta_1 = \frac{x}{2}$$

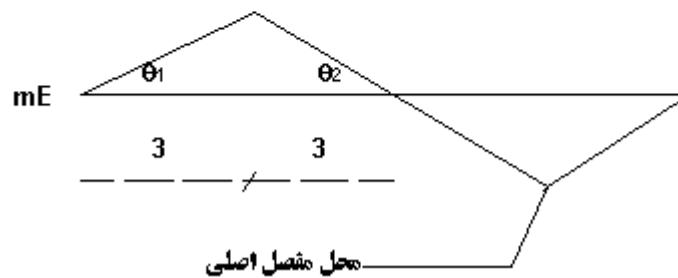
$$\theta_2 = \frac{x}{2} \rightarrow \theta_1 + \theta_2 = 1$$

$$\frac{x}{2} + \frac{x}{2} = 1 \Rightarrow x = 1$$

فقط تأثیر برای لنگر خمشی در جایی که فوهمان مفصل زرفتی تعریف می کنیم زاویه بین دو مفصل

تأثیر باید برابر با 1 رادیان باشد.

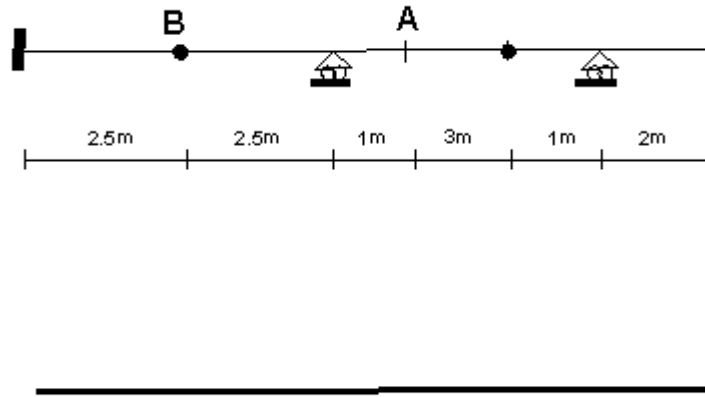
مثال:

$$\theta_2 + \theta_1 = 1$$

$$\frac{x}{3} + \frac{x}{3} = 1 \Rightarrow x = 1.5$$

مثال:

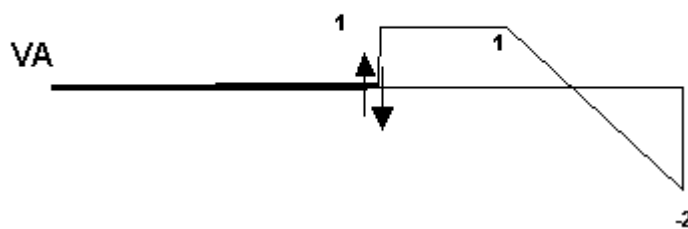
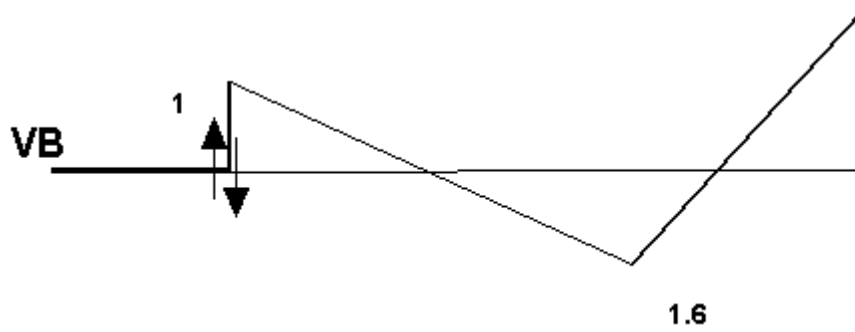

فما تاثیر mB

مثال:

3.2

خط تأثیر تیرهای اصلی:

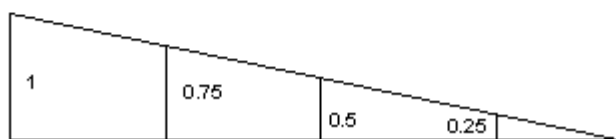
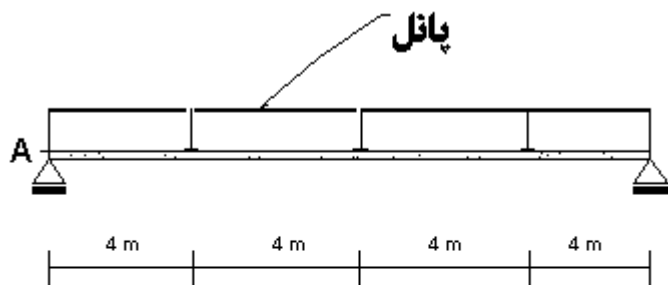
خط تأثیر عکس العمل تکیه گاه خط تأثیر

برش در یک پانل خط تأثیر لنگر خمشی در

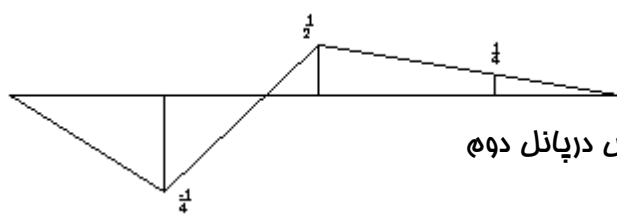
یک نقطه نقاطی که تیرهای فرعی بر روی

تیرهای اصلی تکیه می کنند نقاط پانلی

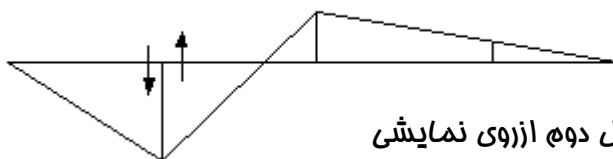
می نامند.

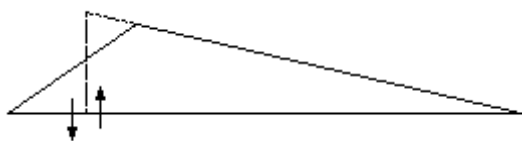
خط تأثیر تکیه گاه A

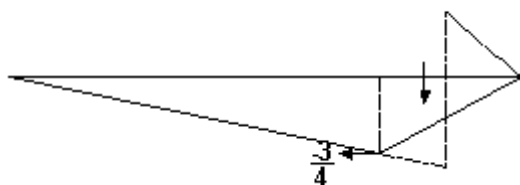
خط تأثیر برش در پانل دوم

خط تأثیر برشی در پانل دوم از روی نمایشی

نیروی برشی در پانل اول

نیروی برشی در پانل چهارم

برای رسم خط تاثیر پانل با توجه به نیروی یک واحدی که روی تیر اصلی قرار می دهیم و برشی که در آن پانل زده ایم تغییر شکل هر پانل (امی کشیم که همان خط تاثیر نیروی برشی در هر پانل است.

روش ترسیم خط تاثیر نیروی برشی در یک پانل:

روش اول:

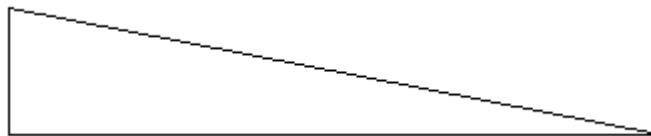
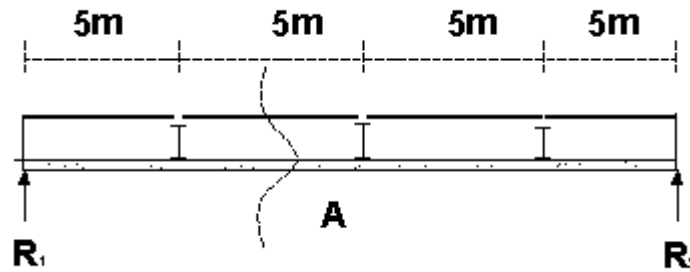
نیروی واحد در نقاط پانلی قرار داده می شود و به ازا هر نیروی واحد مقدار برش در پانل مورد نظر مناسبه می گردد به این ترتیب عرض خط تاثیر در نقاط پانلی مشخص می شود با توجه به آنکه نمودار خط تاثیر از یک سری خطوط شکسته شده ، خطوط تاثیر رسم می شود.

روش دوم:

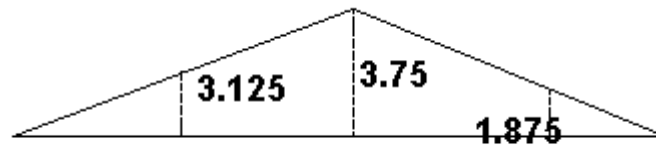
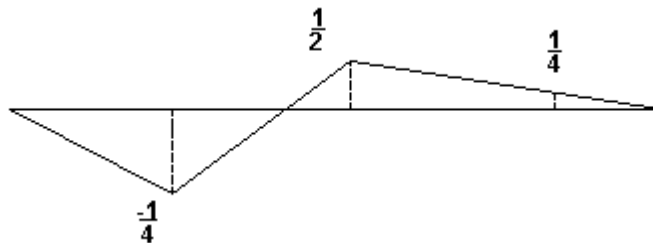
مکانیزم تحمل برش در یک نقطه دلفواه از پانل مورد نظر را حذف کنید و در محل آن یک جفت نیروی برشی مثبت قرار دهید تغییر شکل تیر اصلی برای نیروی فوق را بگونه ای رسم کنید که اولاً مقدار جهش در نقطه مورد نظر برابر واحد شود ثانیاً شیب دو قطعه طرفین نقطه مورد نظر برابر باشد.

شکل تغییر فرم یافته سطحی که بار از روی آن می گذرد همان خط تاثیر برشی است.

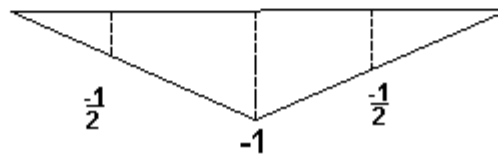
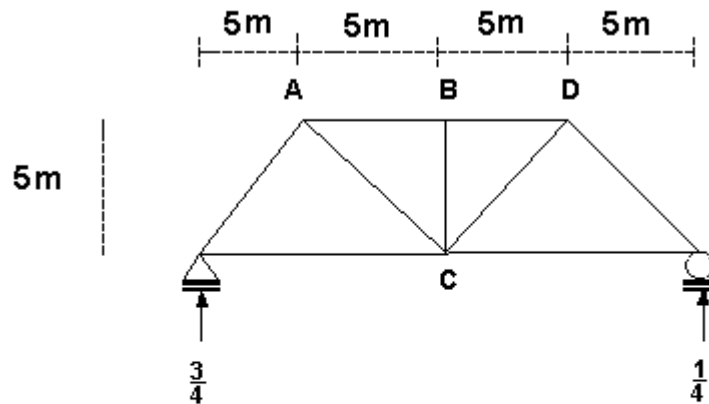
خط تأثیر برای تیرهای اصلی:

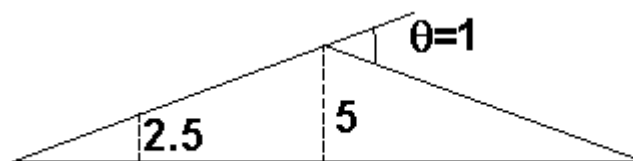
خط تأثیر عکس العمل R_1

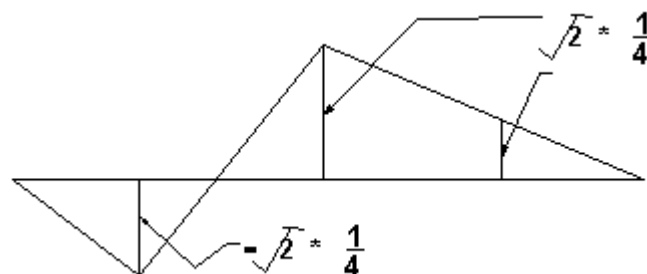
خط تأثیر خراباها:

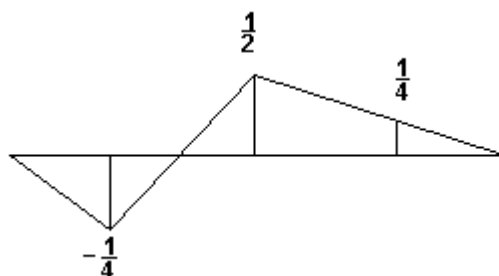

خط تأثیر در عضو AB

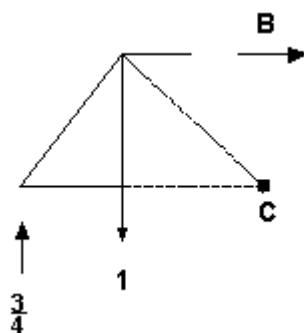

خط تأثیر M در نقطه C

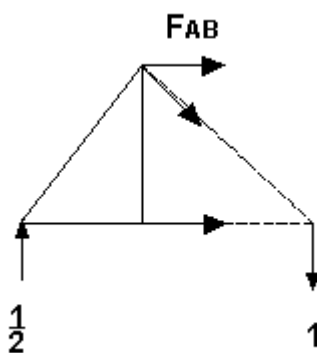

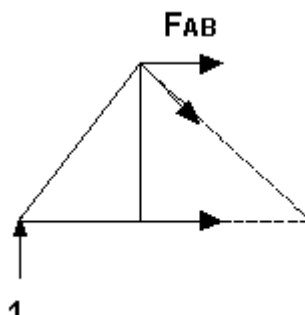
فقط تاثیر برش در پانل دوم

$$\sum m_D = 0 \Rightarrow \frac{3}{4}(10) - 1(5) + F_{AB}(5) = 0 \Rightarrow F_{AB} = -\frac{1}{2}$$

$$F_{AB} = -1$$

$$F_{AB} = -\frac{1}{2}$$

روش دوم: در این روش برای فرپاهایی است که عضوهای موازی و افقی داشته باشند.

1- یک تیر معادل فرپا در نظر می گیریم.

2- خط تاثیر برای لنگر خنثی نقطه ای از تیر که معادل نقطه ای از فرپاست که برای محاسبه نیروی

داخلی مول آن لنگر گرفته می شود را رسم می کنیم.

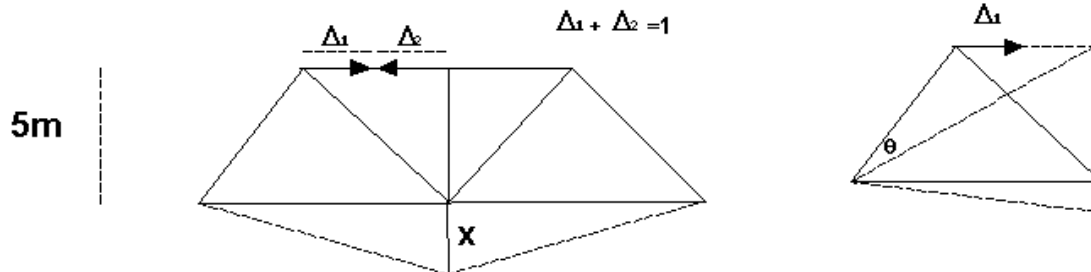
3- از تصمیم این منمنی برنامه بین اعضای موازی خط تاثیر نیروی مموری اعضای موازی و افقی

بدست می آید.

برای رسم خط تاثیر برش در عضوهای قطری در فرپاهایی که عضوهای موازی داشته باشند.

خط تاثیر برش در همان پانل مورد نظر می کنیم و با در نظر گرفتن هر عضو فرپا برابر یک پانل تیر

اصلی بعد در $\frac{1}{\cos \theta}$ ضرب می کنیم که خط تاثیر برش در عضوهای قطری به دست می آید.

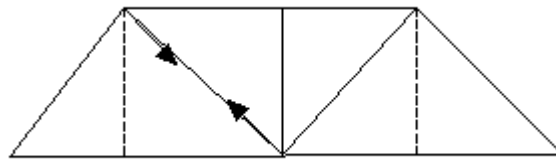
$\theta_1 =$ زاویه دوران فرپا تحت بار فرضی Δ_1

$\theta_2 =$ زاویه دوران فرپا تحت بار فرضی Δ_2

$$\theta_1 = \frac{\Delta_1}{5} \Rightarrow x = \theta_1 \times 10 \Rightarrow \Delta_1 = \frac{x}{2}$$

$$\theta_2 = \frac{\Delta_2}{5} \Rightarrow x = \theta_2 \times 10 \Rightarrow \Delta_2 = \frac{x}{2}$$

$$\frac{x}{2} + \frac{x}{2} = 1 \Rightarrow x = 1$$

موارد استفاده خط تأثیر:

1- بدست آوردن مقدار تابعی که خط تأثیر آن

در دسترس است. به ازاء یک بارگذاری مشخص

(I) اگر یک بار متمرکز داشته باشیم

(1) مقدار تابع مورد نظر برابر با ضریب مقدار بار

$$H = QY$$

متمرکز از عرض خط تأثیر در محل اعمال بار خواهد بود.

(2) اگر چند بار متمرکز داشته باشیم

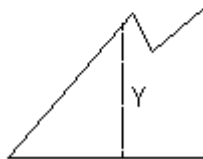
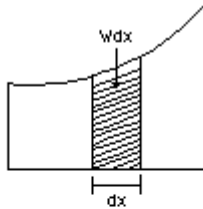
$$H = \sum Q_i Y_i$$

3- اگر بار گسترده داشته باشیم

اگر بار گسترده یکنواخت داشته باشیم حاصل ضرب سطح زیر

منحنی فضا تاثیر در محدوده ای که بار گسترده یکنواخت واقع

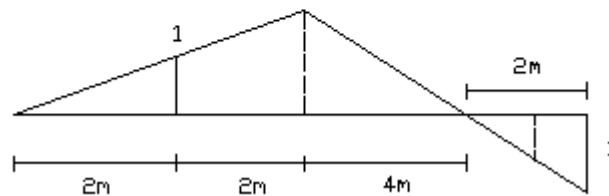
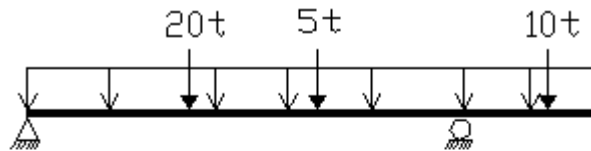
شده در شدت بار گسترده می باشد.

$$dH = w dx y = w y dx$$

$$H = \int w y dx$$

$$\Rightarrow H = w \int y dx \quad \text{اگر بار گسترده یکنواخت داشته باشیم}$$

20 ton.m : لنگر مربوط به نیروی متمرکز از 20

50 ton.m : لنگر مربوط به نیروی متمرکز از 5

10 ton.m : لنگر مربوط به نیروی متمرکز از 10

70 ton.m : لنگر مربوط به بار گسترده

$$M = 20 + 10 - 10 + 70 = 90 \text{ Ton.m}$$

2- کاربرد دوم خط تاثیر

تعیین موقعیت بارهای زنده برای ایجاد تصاویر مداخل و مداخل توابعی که خط تاثیر آنها در دسترس است.

I) یکبار متمرکز :

برای ایجاد مقدار ماکثر بایستی بار در محلی قرار گیرد که عرض خط تاثیر مداخل باشد

II) مقدار مداخل تابع وقتی ایجاد میشود که یکی از بارهای متمرکز تابع بر ممل مداخل خط تاثیر قرار گیرد.

$$M = 10 \times 2 + 5 \times 1 = 25 \text{ ton}$$

پس حالت اول $M = 5 \times 2 + 10 \times 1 = 20 \text{ ton}$ حالت بحرانی ترمی باشد $M = 5 \times 2 + 10 \times 1 = 20 \text{ ton}$ باشد و اگر بارها زیاد باشند در محدوده تیر قرار نگیرد آنها را مساب نمی کنیم.

III) بار گسترده یکنواخت:

به عنوان مثال اگر در تیر قبلی هدف لنگر مثبت باشد باید بار در محدوده ای قرار بگیرد که عرض خط تاثیر مثبت باشد اگر هدف در تیر قبلی بدست آوردن لنگر منفی باشد باید در جایی قرار گیرد که عرض خط تاثیر منفی شود

$$\max \text{ لنگر مثبت } M^+ = 10 \times 2 \times \frac{1}{2} = 80 \text{ ton}$$

$$\max \text{ لنگر منفی } M^- = 10 \times 2 \times \frac{1}{2} = 10 \text{ ton}$$

محاسبه تغییر شکل تیرها:

1- معیار کنترل سختی در طراحی سازه ها

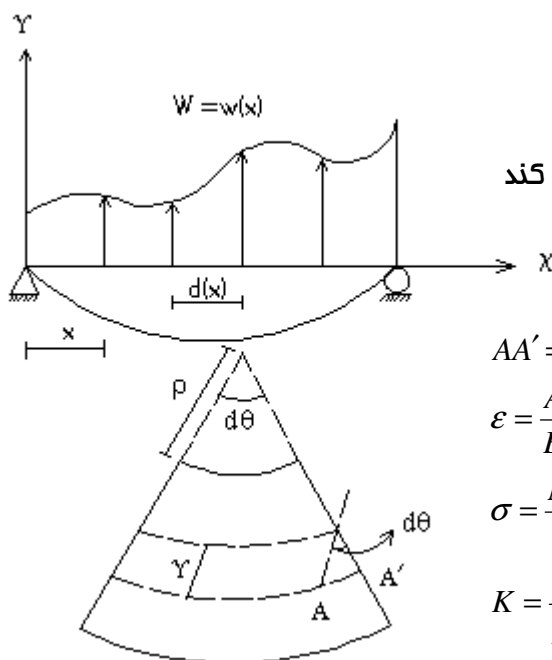
2- آنالیز دینامیکی سازه ها

3- آنالیز سازه های نامعین به روش نیرو

معادله دیفرانسیل تغییر شکل تیرها:

1- مصالح تشکیل دهنده تیر از قانئن هوک تبعیت می کند

2- تغییر فرمها بسیار کوچک است.

$$AA' = y d\theta, BB' = \rho d\theta$$

$$\epsilon = \frac{AA'}{BB'} = \frac{y d\theta}{\rho d\theta} = \frac{y}{\rho} \Rightarrow \sigma = E\epsilon \rightarrow \epsilon = \frac{\sigma}{E} \rightarrow \frac{y}{\rho} = \frac{\sigma}{E}$$

$$\sigma = \frac{My}{I} \rightarrow \frac{y}{\rho} = \frac{My}{EI} \rightarrow \frac{M}{EI} = \frac{1}{\rho}$$

$$K = \frac{1}{\rho} = \frac{M}{EI}$$

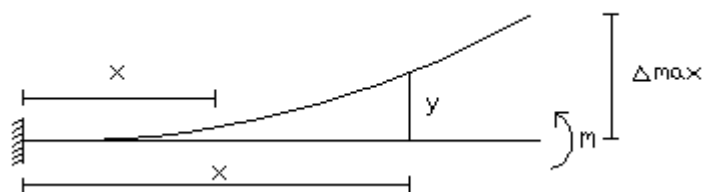
$$y = f(x)$$

$$K = \frac{y'''}{[1 + y'^2]^{\frac{3}{2}}}$$

$$y'' = \frac{M}{EI}$$

$$\frac{y'''}{[1 + y'^2]^{\frac{3}{2}}} = \frac{M}{EI}$$

با فرض تغییر مکانهای کوچک

$$y'' = \frac{M}{EI} \Rightarrow M(x) = M$$

$$y' = \frac{M}{EI}x + C_1, \quad y = \frac{M}{2EI}x^2 + C_1x + C_2$$

$$y'(0) = 0 \rightarrow C_1 = 0 \rightarrow y(0) = 0 \rightarrow C_2 = 0$$

$$y = \frac{M}{2EI}x^2$$

$$\Delta_{\max} = \frac{M}{2EI}x^2$$

بافرض تغییر مکانهای کوچک

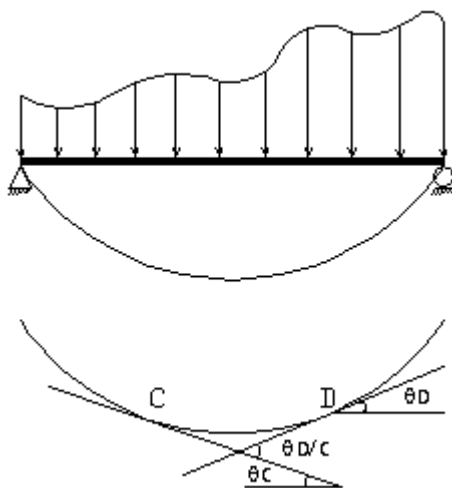
$$\frac{1}{\rho} = \frac{M}{EI}$$

بافرض تغییر مکانهای بزرگ

منمنی تغییر فرم تیریک دایره به شعاع روبرو است که درممل تکیه گاه بر فط افقی مماس است. $\rho = \frac{EI}{M}$

قضایای لنگر سطح:

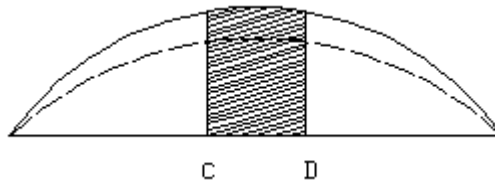
روش لنگر سطح-بارالاستیک-تیر مزدوج

زاویه ای که مماس مرسوم از نقطه C باید در فلاف جهت عقربه های دوران کند تا بر فط مماس مرسوم بر D منطبق شود $\theta_D = \frac{\theta_D}{C}$

$$\theta_D = \theta_D - \theta_C$$

قضیه اول لنکر سطح:

$$y'' = \frac{M}{EI} \quad , \quad y' = \theta \quad , \quad y' = \frac{d\theta}{dx}$$

$$V'' = \frac{M}{EI} \quad , \quad \frac{dV'}{dx} = \frac{m}{EI} \quad v' = \theta \rightarrow \frac{d\theta}{dx} = \frac{M}{EI} \rightarrow d\theta = \frac{M}{EI} dx \rightarrow d\theta = \frac{M}{EI} dx \rightarrow \int_c^D d\theta = \frac{M}{EI} \int_c^D dx \rightarrow$$

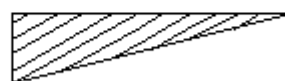
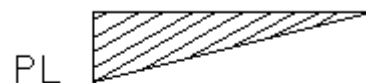
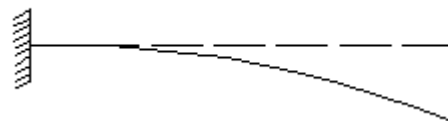
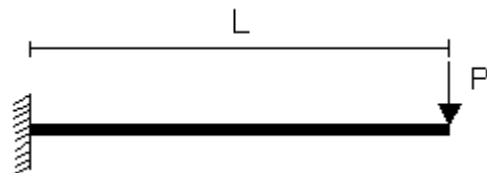
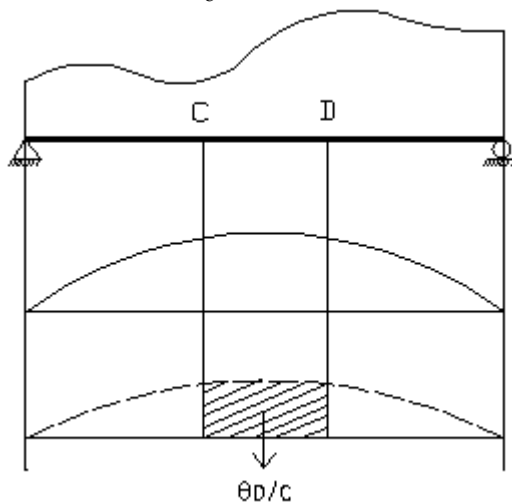
$$\theta_D - \theta_c = \int_c^D \frac{M}{EI} dx \Rightarrow \theta_{\frac{D}{C}} = \int_c^D \frac{M}{EI} dx$$

قضیه اول لنکر سطح:

$\theta_{\frac{D}{C}}$ زاویه بین مماسهای مرسوم از نقاط D و C برابر است با سطح زیرمنحنی $\frac{M}{EI}$ بین نقاط C و D

سطح زیر نمودار $\frac{M}{EI}$ در فاصله c و D $\theta_{\frac{D}{C}}$

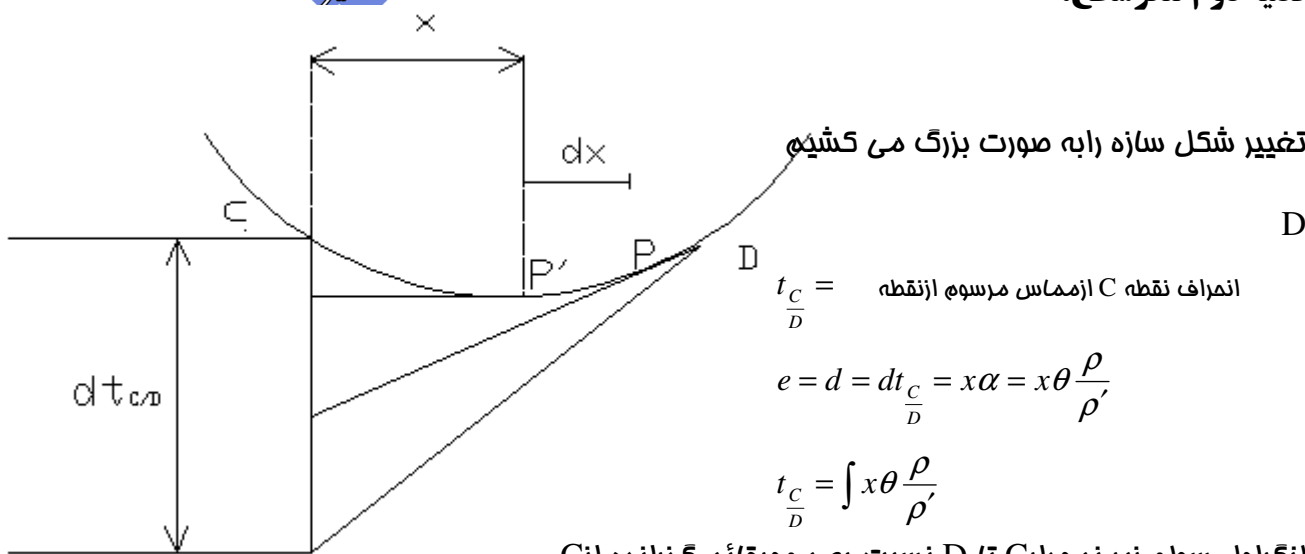
بر حسب رادیان $\theta_D = \theta_c + \theta_{\frac{D}{C}}$

PL/EI

قضیه دوم لنگر سطح:

تخیر شکل سازه رابه صورت بزرگ می کشیم

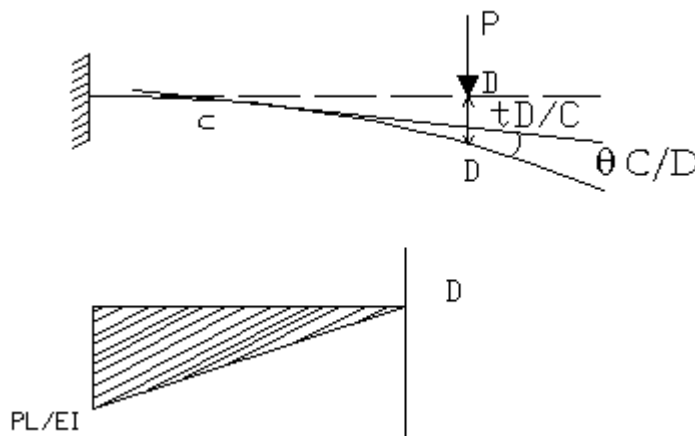

لنگراول سطح زیر نمودار C تا D نسبت به محور قائم گذرانده از C

قضیہ دوم لنکر سطح :

انحراف نقطه C از خط مماس مرسوم از نقطه D برابر است با $\frac{m}{EI}$ در فاصله

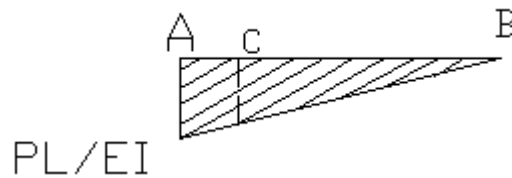
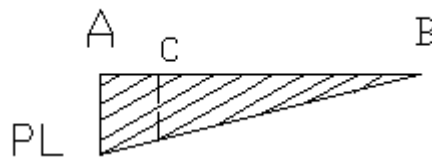
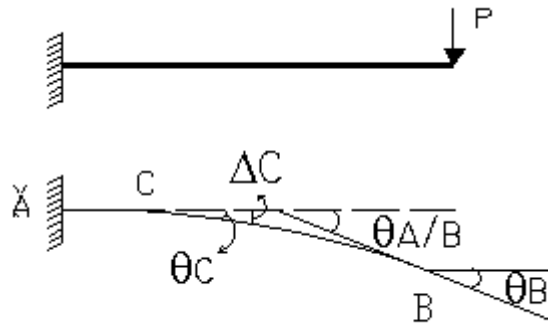
C تا D نسبت به محور قائم گذرانده از C

سطح زیر نمودار $\frac{M}{EI}$ از نقطه C تا نقطه D $\theta_D - \theta_C = D$

مثال:

فیزوشیب تیر درانتهای آزاد رامماسبه کنید.

$$\theta_B = \theta_{\frac{B}{A}} = -\frac{Pl}{EI} \times \frac{L}{2} = -\frac{pL^2}{2EI}$$

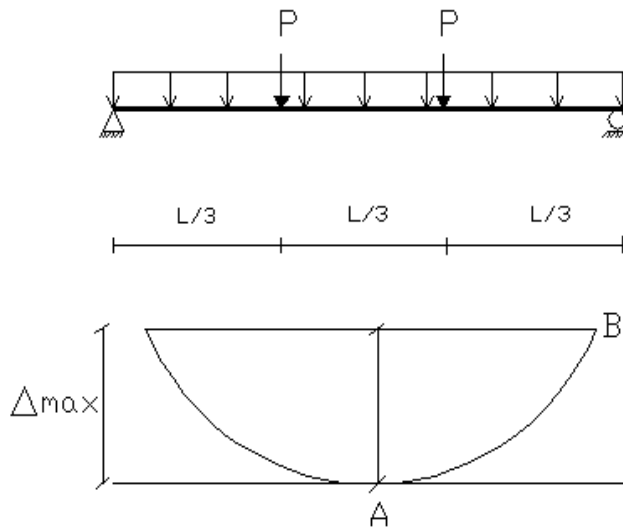
$$t_{\frac{B}{A}} = -\frac{Pl}{EI} \times \frac{L}{2} \times \frac{L}{3} = -\frac{pL^3}{6EI}$$

نقطه C در $\frac{L}{4}$ لنگراول سطح زیر نمودار $\frac{m}{EI}$ در فاصله A تا C $\Delta_C = \frac{t_C}{A}$ و بالا فره برای بدست آوردن

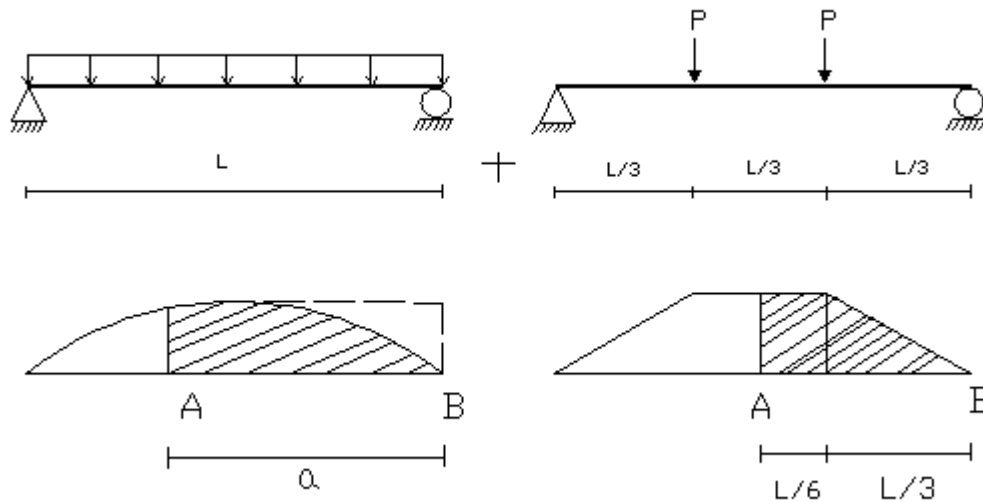
معادله کلی شیب تیر باید نقطه ای را در فاصله X از A در نظر گرفته $t \frac{x}{A}$ را بنویسیم.

مثال:

فیزوشیب تیر روبرو را پیدا کنید

$$\Delta = -t \frac{B}{A}$$

$$t_{\frac{B}{A}} = \frac{2}{3} \times \frac{L}{2} \times \frac{wl^2}{8EI} \left(\frac{l}{2} \times -\frac{3}{16}l \right) + \frac{l}{6} \times \frac{pl}{3EI} \left(\frac{l}{3} + \frac{l}{12} \right) + \frac{l}{3} \times \frac{pl}{3EI} \times \frac{1}{2} \times \frac{2}{3} \times \frac{l}{3}$$

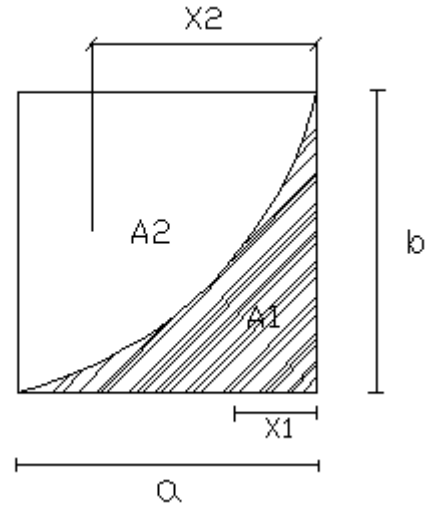
$$t_{\frac{B}{A}} = \frac{5wl^4}{384EI} + \frac{23pl^3}{648EI}$$

نکاتی در مورد سهمی درجه n:

$$A_1 = \frac{1}{n+1}ab, \quad A_2 = \frac{n}{n+1}ab$$

$$x_1 = \frac{1}{n+2}a$$

$$x_2 = ab \times \frac{a}{2} - \frac{1}{n+1}ab\left(a - \frac{x_1}{a}\right) = ab - \frac{ab}{n+1}$$

x_1 : فاصله مرکز ثقل A_1

x_2 : فاصله مرکز ثقل A_2

برای سهمی درجه n داریم:

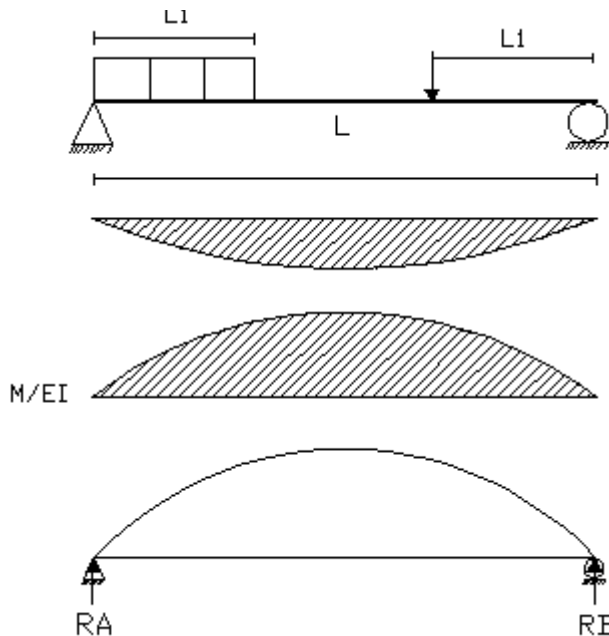
$$x_2 = \frac{n+1}{2(n+2)}a$$

مراحل انجام روش عبارتند از:

1- مماس به شیب منحنی الاستیک در تکیه گاه ها

2- شیب یک نقطه دلفواه از تیر را مناسب کنید.

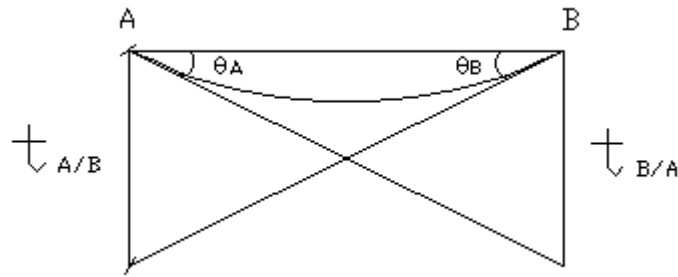
3- فیز تیر در یک نقطه مشخص را مناسب کنید.

$$R_A = \frac{t_B}{L} = -\theta_A, \quad R_B = \frac{t_A}{L} = \theta_B$$

توجه شود که این روابط فقط برای تیرهای دوسر مفصل صادق است.

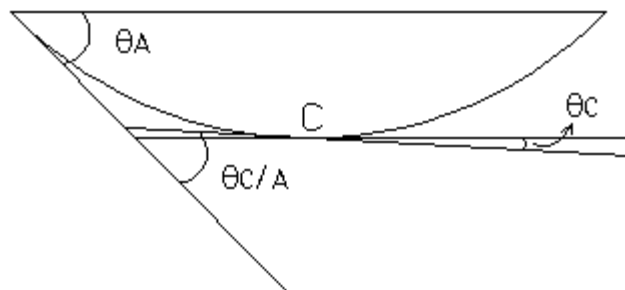
وبارگذاری کلی است و تیر دوم مفصل است.

$$\theta_A = \frac{-t_{B/A}}{L}, \quad \theta_B = \frac{t_{A/B}}{L}$$

1) مقدار شیب θ منحنی الاستیک در تیر اصلی در محل تکیه گاه ها برابر مقدار عکس العمل تکیه گاه

در تیر تحت اثر بار الاستیک می باشد $\frac{m}{EI}$

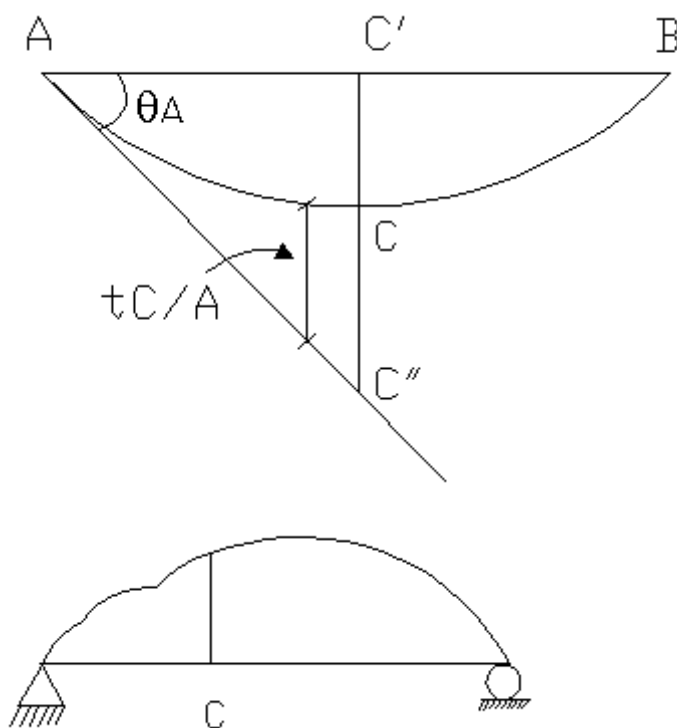

$$\theta_{\frac{C}{A}} = \theta_C - \theta_A$$

$$\theta_C = \theta_{\frac{C}{A}} + \theta_A \rightarrow \theta_C = \theta_{\frac{C}{A}} - \frac{t_{\frac{B}{A}}}{L}$$

$$\theta_C = \underbrace{\theta_{\frac{C}{A}} - R_A}_V$$

2- مقدار شیب منحنی الاستیک در یک نقطه از تیر اصلی برابر نیروی برشی در تیر تحت اثر بار الاستیک

می باشد در همان نقطه مشخص $\frac{M}{EI}$

$$CC' = x_c \cdot \theta_A$$

$$CC' = t_{\frac{C}{A}}$$

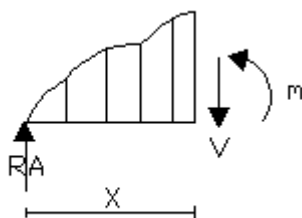
$$\Delta = CC' = CC' - CC'$$

$$\Delta = x_c \cdot \theta_A - t_{\frac{C}{A}}$$

$$\Delta = -x_c \cdot \theta_A - t_{\frac{C}{A}}$$

$$M = R_A x - * = (\theta_A x - t_{\frac{C}{A}}) = M$$

(*: لنگر سطح نسبت به نقطه C)

3- مقدار فیز منحنی الاستیک در یک نقطه از تیر اصلی

برابر لنگر خمشی تیر تحت تأثیر بار الاستیک $\frac{M}{EI}$ در همان نقطه می باشد.

روش تیر مزدوج و باروش تیر فرضی:

چون در تکیه گاه گیردار شیب و فیز صفر است بنابراین

باید لنگر خمشی و برش در آنجا (در تیر فرضی) صفر

باشد بنابراین:

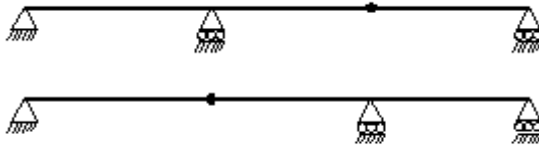
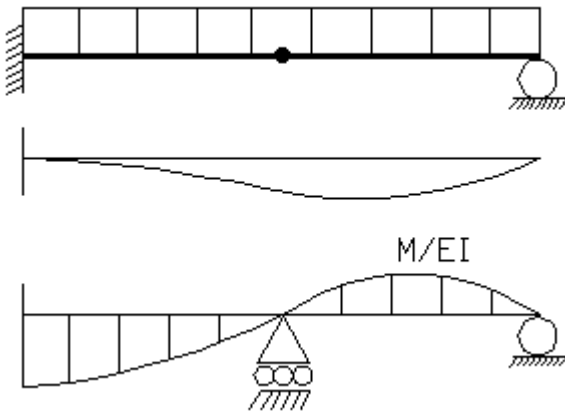
1- تکیه گاه گیردار در تیر اصلی به انتهای آزاد در تیر

فرضی تبدیل می شود.

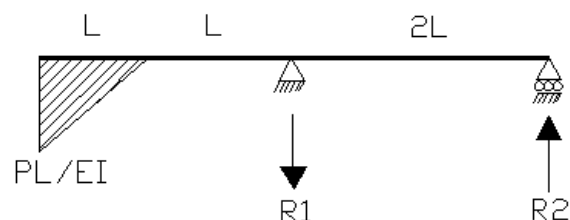
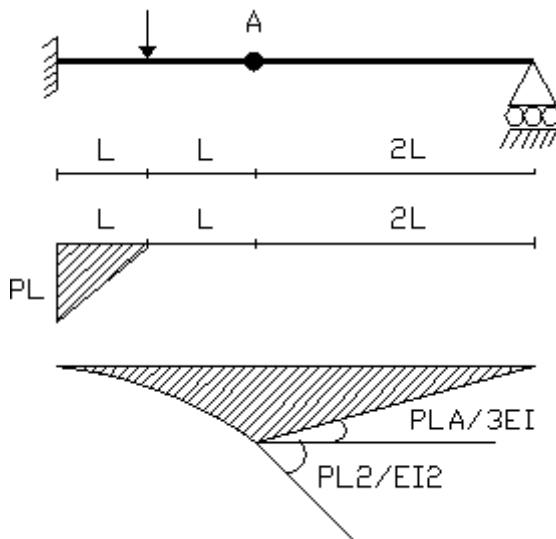
2- تکیه گاه غلطک یا مفصل کناری در تیر اصلی در تیر مزدوج تغییر نمی کند.

3- مفصل داخلی در تیر اصلی تبدیل به تکیه گاه مفصلی در تیر مزدوج می شود.

4- تکیه گاه مفصل میانی در تیر اصلی تبدیل به مفصل داخلی در تیر مزدوج می شود.

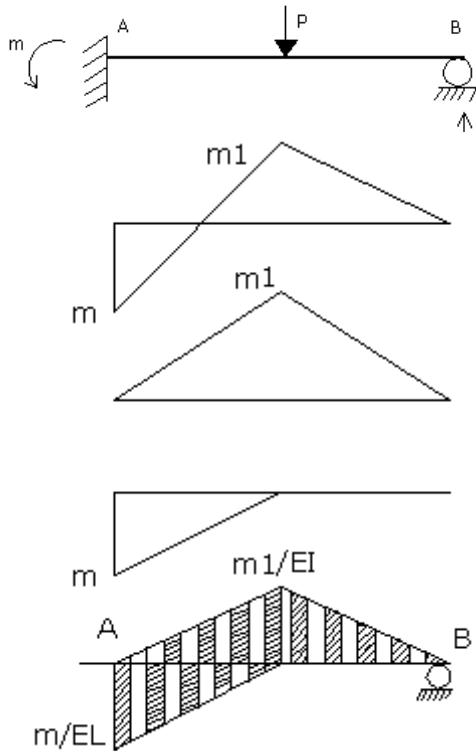

مثال:

$$\Delta_A = \frac{PL}{EI} \times L \times \frac{1}{2} \times \frac{5L}{3} = \frac{5PL^3}{6EI}$$

مثال:

تیر مزدوج به وجود آمده در این حالت پایدار است

بنابراین برای اینکه این تیر پایدار باشد باید

رابطه ای معین بین بارهای وارده بر این تیر

وجود داشته باشد.

در تیر اصلی:

$$M_1 = R \frac{L}{2} \quad (1)$$

$$+\uparrow \sum M_A = 0 \rightarrow M = \frac{PL}{2} - RL \quad (2)$$

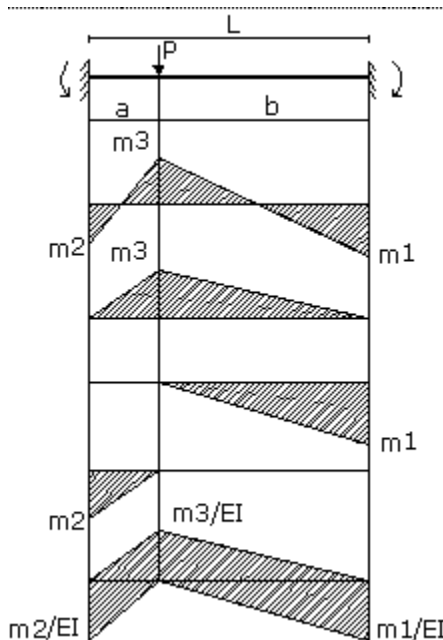
در تیر مزدوج:

$$+\uparrow \sum M_B = 0 \rightarrow \frac{M}{EI} \times \frac{L}{2} \times \frac{L}{2} \times \frac{5L}{6} = \frac{M_1}{EI} \times L \times \frac{L}{2} \times \frac{L}{2}$$

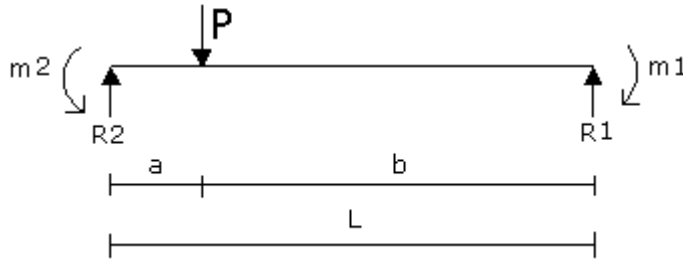
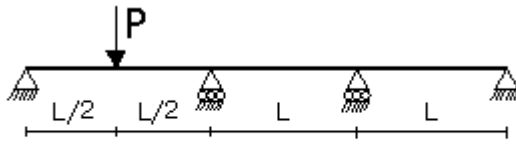
$$\rightarrow \frac{5pl}{2} - 5RL = 3RL \rightarrow 5pl = 16Rl \rightarrow R = \frac{5p}{16}$$

از اینجا M و M_1 را محاسبه می کنیم.

مثال:

در تیر اصلی داریم:

$$1) R_1 + R_2 = P$$

$$2) R_2 \times L - P \times b + M_1 - M_2 = 0$$

$$3) R_1 \times L - P \times a - M_1 + M_2 = 0$$

$$4) M_1 + M_3 - R_1 \times b = 0$$

$$5) R_1 = \frac{M_1 - M_2 + Pa}{L}$$

$$4,5) \Rightarrow M_1 + M_3 - (M_1 - M_2 + Pa) \frac{b}{L} = 0 \Rightarrow (1-b)M_1 + \frac{b}{L}M_2 + M_3 = \frac{Pab}{L} \quad (6)$$

در تیر مزدوج داریم:

$$+ \uparrow \sum F_y = 0 \rightarrow \frac{M_1}{EI} \times \frac{b}{2} + \frac{M_2}{EI} \times \frac{a}{2} = \frac{M_3}{EI} \times \frac{L}{2} \rightarrow bM_1 + aM_2 - LM_3 = 0 \quad (7)$$

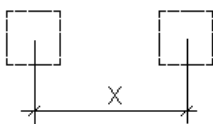
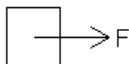
$$\sum M_0 = 0 \rightarrow \frac{M_1}{EI} \times \frac{b}{2} \times \frac{2b}{3} - \frac{M_2}{EI} \times \frac{a}{2} \times \frac{2a}{3} + \frac{M_3}{EI} \times \frac{a}{2} \times \frac{a}{3} + \frac{M_3}{EI} \times \frac{b}{2} \times \frac{b}{3} = 0$$

$$\frac{b^2}{3}M_1 - \frac{a^2}{3}M_2 + \left(\frac{a^2 - b^2}{6}\right)M_3 = 0 \quad (8)$$

$$(7), (8), (9) \Rightarrow \begin{cases} M_1 = \frac{pa^2b}{L^2} \\ M_2 = \frac{pab^2}{L^2} \end{cases}$$

روشهای انرژی:

اگر x درامتداد f باشد.

$$work = F \cdot x$$

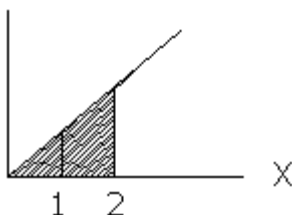
$$work = \vec{F} \cdot \vec{x} = Fx \cos \alpha$$

α = زاویه بین راستای F و x

$$u_{1 \rightarrow 2} = \int_1^2 \vec{F} \cdot d\vec{r} \quad \text{در صورتیکه راستای نیرو با جابجایی تغییر نکند:}$$

$$u_{1 \rightarrow 2} = \int_1^2 F dr \quad \text{در صورتیکه تغییرات نیرو فطی باشد:}$$

در راستای نیرو با جابجایی تغییر نکند (بصورت فطی تغییر کند)

$$u = \int_0^2 F dx \rightarrow u = \frac{1}{2} Fx$$

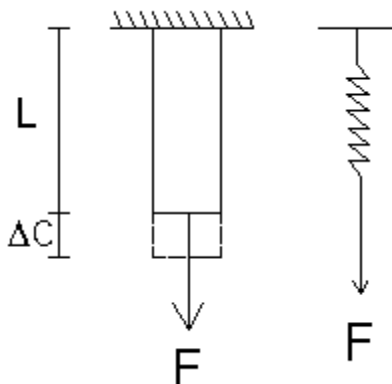
مثال:

$$\frac{1}{2} kx^2 = \frac{1}{2} \times Fx \rightarrow x = \frac{F}{k}$$

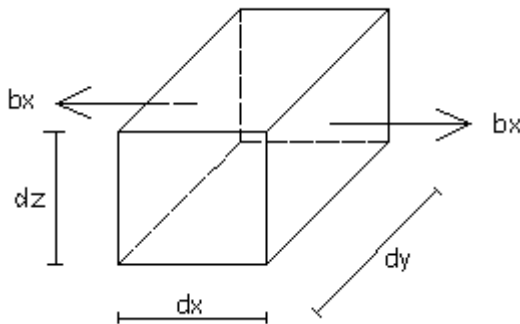
$$W_e = \frac{1}{2} F \Delta L \quad \text{کار انجام شده توسط نیروهای خارجی (کار خارجی)}$$

$$u = W_i \quad \text{کار انجام شده توسط نیروهای داخلی برابر انرژی}$$

پتانسیل ذخیره شده در جسم می باشد (کار داخلی)

تنش محوری:

$$\epsilon_x = \frac{\sigma_x}{E} \quad du = \frac{1}{2} dF dx$$

$$dF = \sigma_x dy dz \quad du = \frac{1}{2} (\sigma_x dy dz) (\epsilon_x dx)$$

$$\Delta L = \epsilon_x dx \quad (*) du = \frac{1}{2} \sigma_x \epsilon_x dV$$

* انرژی کرنشی داخلی برای جز کوچک

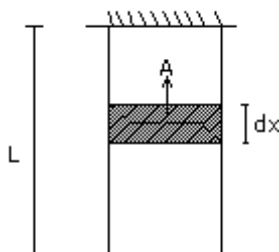
انرژی پتانسیل ذخیره شده در واحد حجم یا چگالی انرژی کرنشی $u_o = \frac{du}{dV} = \frac{1}{2} \sigma_x \epsilon_x$

کارتنشهای نرمال $u = \int \frac{1}{2} \sigma_x \epsilon_x dV$ $\sigma_x = E \epsilon_x \Rightarrow u = \int \frac{1}{2E} \sigma_x^2 dV$

کارتنشهای برشی $u = \int \frac{\tau^2}{2G} dv$

ضریب ارتجاعی برشی $G = \frac{E}{2(1+V)}$

مثال :

$$\sigma = \frac{p}{A}$$

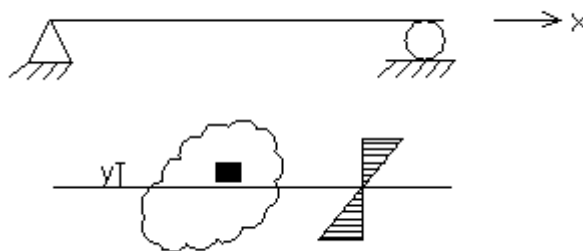
$$u = \int \frac{\sigma_x^2}{2E} dv = \int_0^L \left(\frac{p}{A}\right)^2 \times \frac{1}{2E} A dx$$

$$dV = A dx$$

برای اعضای که تحت تاثیر نیروی محوری قرار گرفته اند $u = \int_0^L \frac{p^2}{2AE} dx$

کار داخلی: کار انجام شده توسط نیروهای داخلی $u = \frac{p^2 l}{2AE}$ و P ثابت

مثال در تیرها:

$$\sigma = \frac{M_y}{I} u = \int_v \frac{\sigma_x^2 dv}{2E} = \int_A \int_x \left(\frac{M_y}{I}\right)^2 \frac{1}{2E} dx dA$$

$$dV = dA dx$$

$$= \frac{1}{2E} \int_x \left(\frac{M}{I}\right)^2 \int_A y^2 dA dx = \frac{1}{2E} \int_0^l \frac{M^2}{I^2} \times I dx$$

$$u = \int_0^L \frac{M^2}{2EI} dx \quad \text{انرژی ذخیره شده در تیر تحت تاثیر فمشی خالص}$$

$$\tau = \frac{VQ}{I} \quad u = \int_0^L \frac{V^2}{2GA_s} dx \quad \text{انرژی ذخیره شده در تیر تحت تاثیر نیروی برشی}$$

$$A_s = \frac{A}{K}$$

$$K=1.2 \quad \text{برای مقاطع مستطیلی ,} \quad K = \frac{10}{9} \quad \text{برای مقاطع دایره ای}$$

K=1 برای نیمرفهای I شکل

مثال:

سازه تحت اثر لنگر پیچشی

$$u = \int \frac{T^2 dx}{2Gj}$$

T: لنگر پیچشی

G: ضریب الاستیسیته پیچشی

$$J: \text{لنگر قطبی} \quad J = I_x + I_y$$

روشهای انرژی:

$$\text{انرژی داخلی ناشی از خمش} = \int \frac{M^2 dx}{2EI}$$

$$\text{انرژی داخلی ناشی از برش} = \int \frac{V^2 dx}{2GA_s} \quad A_s = \frac{A}{K}$$

$$\text{انرژی داخلی ناشی از پیچش} = \int \frac{T^2 dx}{2Gj} \quad j = I_x + I_y$$

$$\text{انرژی داخلی ناشی از تنشهای محوری} = \int \frac{p^2 dx}{2EA}$$

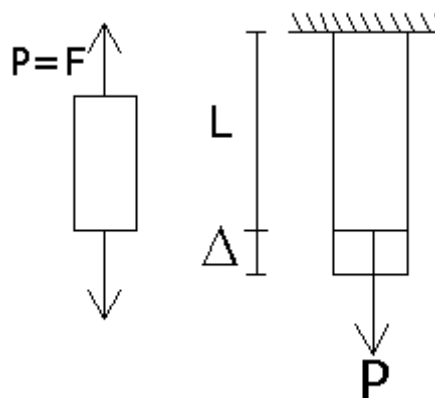
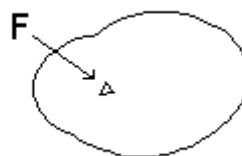
استفاده از بقاء انرژی در محاسبه تغییر فرم:

$$W_e = W_l \quad W_e = \frac{1}{2} F \Delta$$

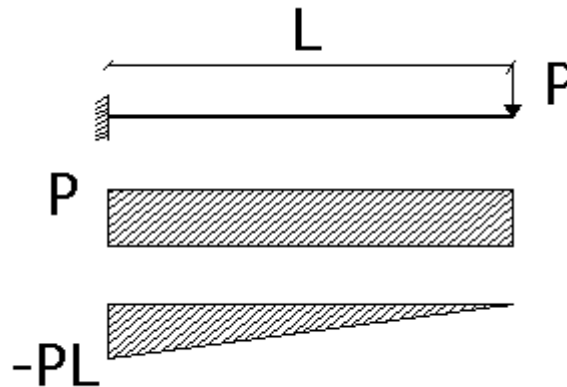
$$W_l = u = \int_0^L \frac{F^2 dx}{2\epsilon_A} = \frac{F^2 L}{2\epsilon_A}$$

$$W_l = u = \int_0^l \frac{F^2 dx}{2\epsilon_A} = \frac{F^2 L}{2\epsilon_A}$$

$$\frac{1}{2} F \Delta = \frac{F^2 L}{2\epsilon_A} \rightarrow \Delta = \frac{F L}{\epsilon_A}$$

مثال:

$$W_e = \frac{1}{2} p \Delta$$

$$u = \int_0^L \frac{M^2 dx}{2EI} + \int_0^L \frac{1.2V^2 dx}{2GA_s}$$

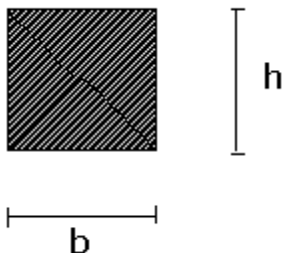
میدار ارممل نیروی p می گیریم.

$$u = \int_0^L \frac{p^2 x^2 dx}{2EI} + \int_0^L \frac{1.2V^2 dx}{2GA_f} \quad Af = \frac{A}{K}$$

$$u = \int_0^L \frac{p^2 x^2 dx}{2EI} + \int_0^L \frac{1.2p^2 dx}{2GA}$$

$$\frac{p^2}{2EI} \int_0^L x^2 dx + \frac{0.6p^2}{GA} \int_0^L dx \rightarrow u = \frac{p^2 L^3}{6EI} + \frac{0.6p^2 L}{GA}$$

$$W_l = W_e \rightarrow \Delta = \frac{pL^3}{3EI} + \frac{1.2pL}{GA}$$

اگر ارتفاع کم باشد از تغییر فرم ناشی ابرش صرف نظر می کنیم.

برای ارتفاعهای کوچک مقدار h/c بسیار نامیز است.

محدودیت های روش بقاء انرژی:

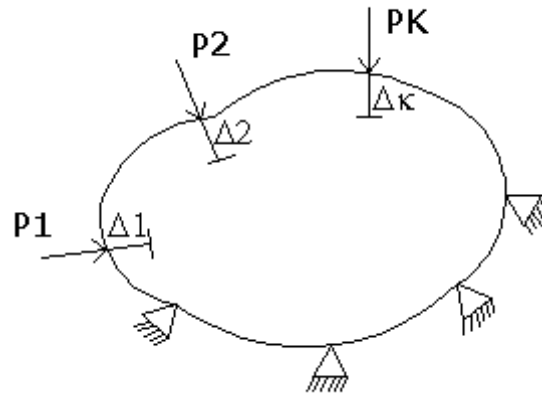
1- بایستی فقط یک بار متمرکز به سیستم وارد شود.

2- تغییر مکان را فقط در ممل اعمال بار داریم و در جهت بار

قضیه کاستلیانو

برای یک سازه اگر تغییر درجه حرارت نداشته باشیم و نشست تکیه گاهی وجود نداشته باشد آنگاه مقدار تغییر فرم یک نقطه از سازه در امتداد نیروی که در آن نقطه وارد می شود برابر است با مشتق انرژی (دافلی) سیستم نسبت به نیروی وارد شده به آن نقطه.

$U = \text{انرژی دافلی}$

$$\Delta_k = \frac{\partial u}{\partial p_k} \quad \partial_k = \frac{\partial M_k}{\partial M_k}$$

$$u = u(p_1, p_2, \dots, p_k)$$

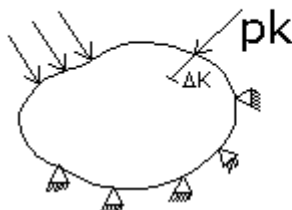
$$\delta u = \frac{\partial u}{\partial p_1} \delta p_1 + \frac{\partial u}{\partial p_2} \delta p_2 + \dots + \frac{\partial u}{\partial p_k} \delta p_k + \dots$$

$$\delta u = \frac{\partial u}{\partial p_k} \delta p_k$$

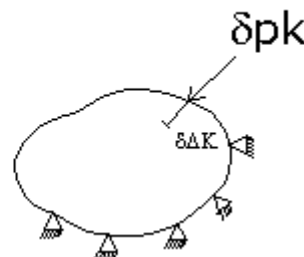
$$\delta p_1 = \delta p_2 = \dots = 0 \quad , \quad \text{if } \delta p_k \neq 0$$

$$u + \delta u = u'$$

$$u + \delta u = u'$$

+

δp_k باعث ایجاد تغییر مکان کوچک $\delta \Delta_k$ شود

$$\frac{1}{2} \delta p_k \delta \Delta_k = \delta p_k \text{ کارانجام شده توسط نیروهای}$$

کارانجام شده توسط نیروهای خارجی $W + \delta p_k \Delta_k$

$$W_p + \delta p_k \Delta_k = u + \delta u \xrightarrow{We=u} \delta p_k \Delta_k = \delta u \rightarrow \delta p_k \Delta_k = \frac{\partial u}{\partial p_k} \delta p_k$$

$$\Rightarrow \Delta_k = \frac{\partial u}{\partial p_k}$$

تغییرات طول حاصل از نیروی محوری $\Delta = \frac{pL}{EA}$

$$u = \int_0^L \frac{p^2 dx}{2EA} \text{ نیروی محوری}$$

$$\Delta = \frac{\partial u}{\partial p} = \int_0^L \frac{\partial}{\partial p} \left(\frac{p^2 dx}{2EA} \right) = \int_0^L \frac{2p dx}{2EA}$$

$$\int_0^L \frac{p dx}{EA} = \frac{pL}{EA}$$

مثال:

$$u = \int_0^L \frac{M^2 dx}{2EI} + \int_0^L \frac{V^2 dx}{2GA_f} \quad M = -px \rightarrow \frac{\partial M}{\partial p} = -x$$

$$V = p \rightarrow \frac{\partial V}{\partial p} = 1$$

$$\Delta = \int_0^L \frac{\partial}{\partial p} \frac{M^2 dx}{2EI} + \int_0^L \frac{\partial}{\partial p} \frac{V^2 dx}{2GA_f} = \int_0^L 2M \frac{\partial M}{\partial p} \frac{dx}{2EI} + \int_0^L 2V \frac{\partial V}{\partial p} \frac{dx}{2GA_f}$$

$$\Delta = \int_0^L \underbrace{(-x)}_{\frac{\partial M}{\partial p}} \frac{(-px) dx}{EI} + \int_0^L \underbrace{(1)}_{\frac{\partial V}{\partial p}} \frac{p dx}{GA_f} = \int_0^L \frac{px^2 dx}{EI} + \int_0^L \frac{p dx}{GA_f}$$

$$\Delta = \frac{pL^3}{3EI} + \frac{1.2pL}{GA}$$

مثال:

اگر درمحل که می خواهیم تغییر فرم

را محاسب کنیم نیروی متمرکزی نداشته

باشیم نیروی فرضی P را قرار می دهیم و در

هنگام مناسبه عدد گذاری در انتگرال آنرا

مساوی صفر فرض می کنیم و همینطور

لنگر M_0 را.

$$M = \frac{-wx^2}{2} - P_x - M_0$$

$$v = wx + p$$

$$u = \int_0^l \frac{M^2 dx}{2EI}$$

$$\Delta = \frac{\partial u}{\partial p} \quad M_0 = \frac{Wx^2}{2}$$

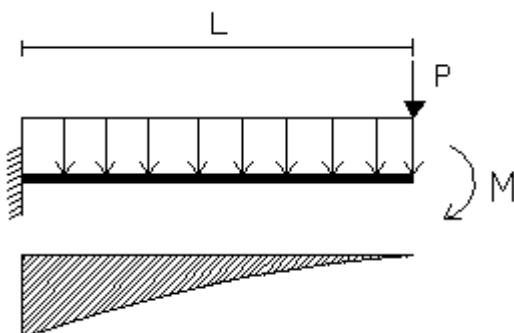
$$\Delta = \int_0^L \frac{\partial M}{\partial p} \frac{M dx}{EI}$$

$$\partial = \frac{\partial u}{\partial M_0} = \int_0^L \frac{\partial M}{\partial M_0} \frac{M dx}{EI}$$

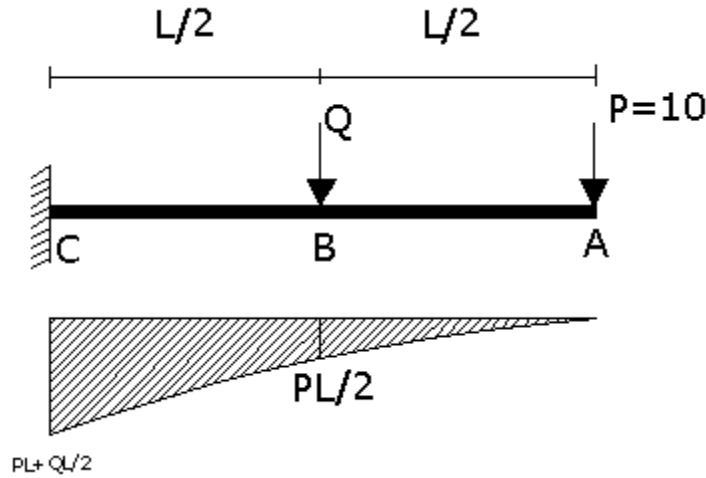
$$\Delta = \int_0^L (-x) \frac{(-\frac{Wx^2}{2} - px - M_0)}{EI} dx = \int_0^L \frac{(\frac{Wx^3}{2} + px^2 + xM_0)}{EI} dx$$

$$\frac{1}{EI} \left[\frac{Wx^4}{8} + \frac{M_0 x^2}{2} \right]_0^L = \frac{WL^4}{8EI} \rightarrow \Delta = \frac{WL^4}{8EI}$$

$$\theta = \int_0^L \frac{Wx^2}{2} \frac{dx}{EI} = \frac{Wx^3}{6} \Big|_0^L \frac{1}{EI} \rightarrow \theta = \frac{WL^3}{6EI}$$

مثال: تغییر فرم در وسط تیر را نشان دهید.

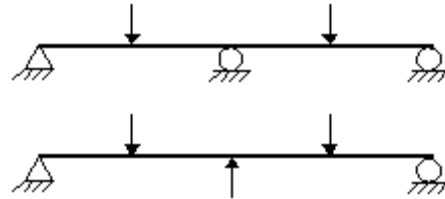
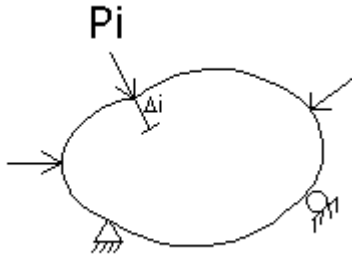
مبدأ	محدوده تغییرات A-B	M
A	$0 - \frac{L}{2}$	$-p_x$
B	$0 - \frac{L}{2}$	$\frac{-pL}{2} - px - Qx$

$$\Delta = \frac{\partial u}{\partial Q} = \int \frac{\partial M}{\partial Q} \frac{M}{EI} dx = \int_A^B \frac{\partial M}{\partial Q} \frac{M}{EI} dx + \int_B^C \frac{\partial M}{\partial Q} \frac{M}{EI} dx$$

$$\Delta = \int_0^{\frac{L}{2}} \underbrace{(0)}_{\frac{\partial M}{\partial Q}} dx + \int_0^L (-x) \frac{(\frac{-pL}{2} - px - Qx)}{EI} dx = \int_0^L \frac{1}{EI} (\frac{pL}{2}x + px^2 + Qx) dx$$

$$\Delta = \frac{5pL^3}{48EI}$$

روش انرژی حداقل:

عکس العمل مجهول اضافه

$$\frac{\partial u}{\partial x} = 0 \quad \text{مقدار فیزیک در محل اعمال } x$$

در یک سازه بایک درج نامعینی مقدار مجهول اضافه x برابر عددی است که به ازاء آن مقدار انرژی کرنشی سازه حداقل گردد.

قضیه انرژی حداقل در حالت کلی:

در یک سازه نامعین مجهولات اضافی مقادیری را (اختیاری) کنند که به ازاء آنها مقدار انرژی کرنشی کل سازه حداقل شود.

روش استفاده از قضیه حداقل انرژی:

1-انتخاب مجهولات اضافی

2-نوشتن فرم کلی معادله انرژی کرنشی سازه بر مبنای مجهولات اضافی

$$u = \int_{\text{کل سازه}} \frac{M^2}{2EI} ds + \int_{\text{کل سازه}} \frac{V^2}{2GA} ds + \int_{\text{کل سازه}} \frac{p^2}{2EA} ds$$

3- از عبارت حاصل در مرحله 2 نسبت به مجهولات اضافی مشتق گرفته و مساوی صفر قرار می دهیم

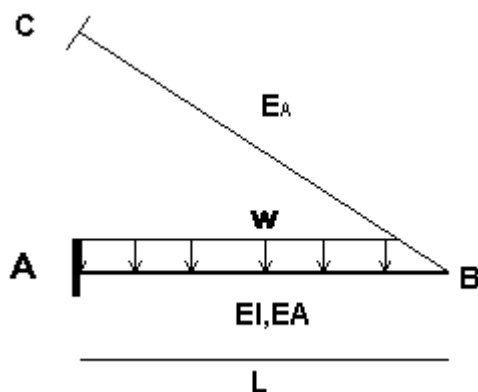
4- از مل دستگاه معادل حاصل مقادیر مجهولات اضافی بدست می آیند.

$$\frac{\partial u}{\partial x_i} = \int_{\text{کل سازه}} \frac{M}{EI} \frac{\partial M}{\partial x_i} ds + \int \frac{V}{GA} \frac{\partial V}{\partial x_i} ds + \int \frac{p}{EA} \frac{\partial p}{\partial x_i} dx = 0$$

اگر نیروی مموری در عضو ثابت و EA هم ثابت و مثل اعضای خرپایی باشد انتگرال برابر است با:

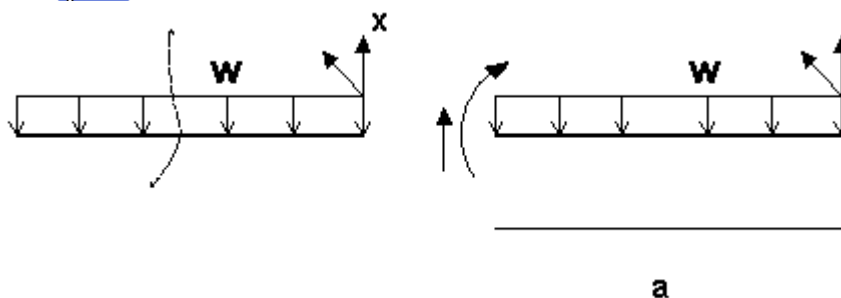
$$\frac{pL}{EA} \frac{\partial p}{\partial x_c}$$

سازه زیر را به روش انرژی مداخل کنید از تغییر فرمهای برشی صرف نظر شود.

عکس العمل کابل به عنوان تکیه گاه زائد فرض شود.

عضو	P	M
AB	$-x \cos 30$	$\frac{a}{2}x - \frac{Wa^2}{2}$
BC	X	0

$$M = \frac{x}{2}a - \frac{Wa^2}{2}$$

$$\frac{\partial u}{\partial x_i} = \int_0^L \frac{\frac{a}{2}x - \frac{Wa^2}{2}}{EI} \times \frac{a}{2} \times da + \frac{pL}{EA} \frac{\partial p}{\partial x_i}$$

$$\frac{(-\sqrt{\frac{3}{2}})xL}{EA} \times (-\frac{\sqrt{3}}{2}) + \frac{x \frac{2L}{\sqrt{3}}}{EA} (1) = 0$$

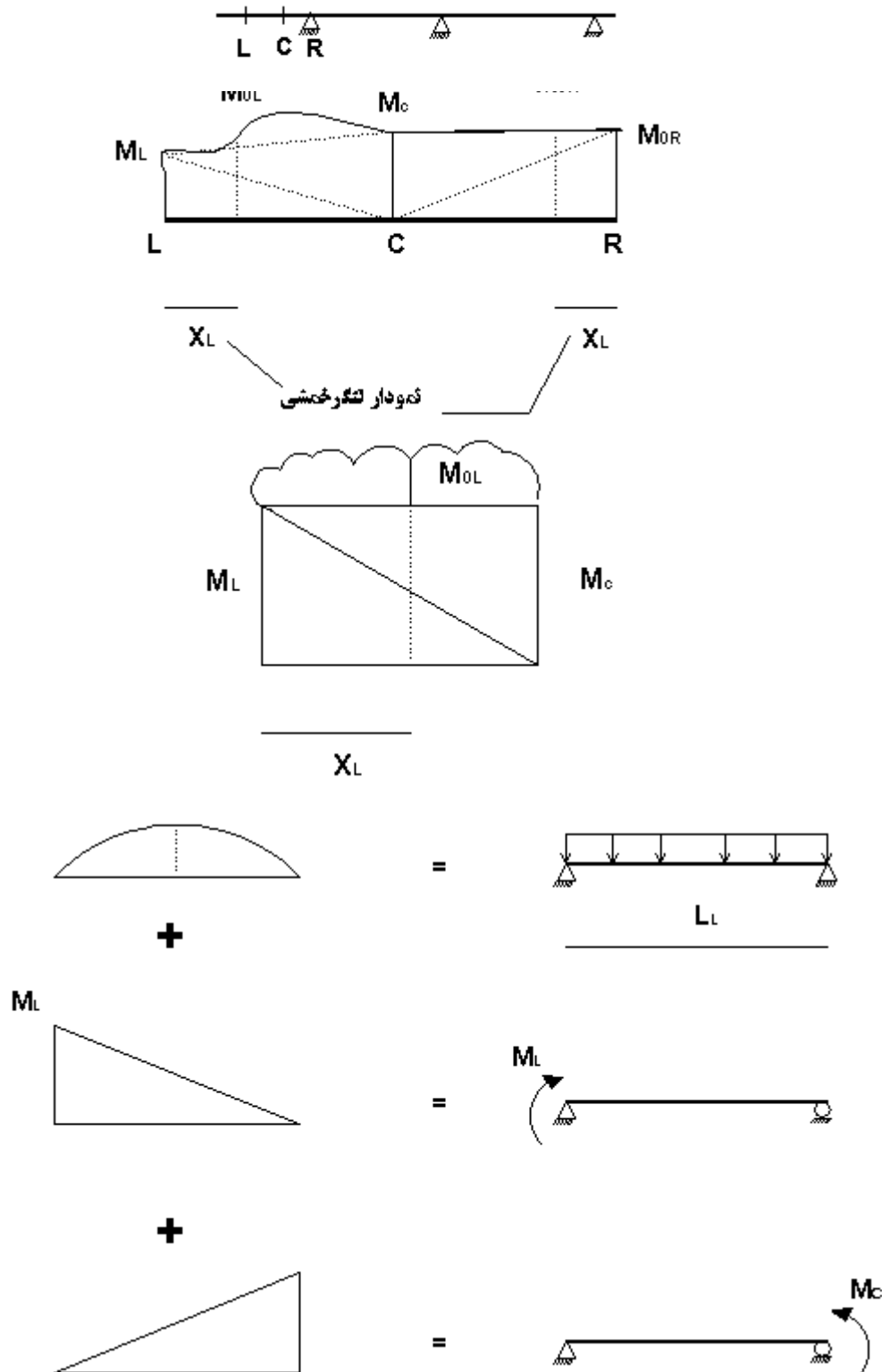
$$\frac{1}{EA} \int_0^L (\frac{a^2x}{4} - \frac{wa^3}{4}) da + \frac{3Lx}{4EA} + \frac{2Lx}{\sqrt{3}EA} = 0$$

$$\frac{1}{EA} \left[(\frac{a^2x}{4} - \frac{Wa^3}{4}) \right] + \frac{3Lx}{4EA} + \frac{2Lx}{\sqrt{3}EA}$$

هرمجهول یک معادله کاستالیانو نوشته می شود.

قضیه سه لنگری:

کاربرد فقط برای تیرهای به شکل روبه است مثلا برای قاب کاربرد ندارد.

$$\theta_{cl} = \theta_{CR} \quad I$$

$$\theta_{Cl} = B_L - \gamma_{cl} \quad II$$

$$\theta_{CR} = \gamma_{CR} - BR \quad III$$

$$I, II, III \xrightarrow{I \rightarrow II, I \rightarrow III} B_L - \gamma_{cl} = \gamma_{cR} - B_R \quad (a)$$

$$B_L = \frac{\delta_l - \delta_c}{L_L}$$

$$B_R = \frac{\delta_R - \delta_C}{L_R}$$

$$\gamma_{cl} = \frac{t \frac{L}{c}}{L_L}$$

$$\gamma_{CR} = \frac{t \frac{R}{C}}{L_R}$$

$$t \frac{L}{c} = \frac{M_L}{EI} \times \frac{L_L}{2} \times \frac{L_L}{3} + \frac{M_c}{EI} \times \frac{L}{2} \times \frac{2L}{3} + \int_0^{L_L} \frac{M_0 L}{EI L} x_L dx$$

$$t \frac{L}{c} = \frac{M_1 L_1^3}{6EI} + \frac{M_c L_2^3}{3EI L} + (M_0)_L$$

$$\gamma_{cL} = \frac{M_L^2 L}{6EI L} + \frac{M_c L}{3EI_L L} + \frac{(M_0)L}{L_L}$$

$$t \frac{R}{C} = \frac{M_R}{EI_R} \times \frac{L_R}{2} \times \frac{L_R}{3} + \frac{M_c}{EI} \times \frac{L_R}{2} \times \frac{2L_R}{3} + \int_0^{L_R} \frac{M_{0R}}{EI_R} x_R dx$$

$$\gamma_{CR} = \frac{M_R L_R}{6EI_R} + \frac{M_c L_R}{3EI_R} + \frac{(M_0)_R}{L_R}$$

$$\frac{\delta_L - \delta_C}{L_L} - \frac{M_L L^2}{6EI_L} - \frac{M_c L_L}{3EI_L} - \frac{(M_0)L}{L_L}$$

$$= \frac{M_R}{6EI} + \frac{M_c L_c}{3EI_R} + \frac{(M_0)_R}{L_R} - \frac{\delta_R - \delta_C}{L_R}$$

$$\Rightarrow M_L \frac{L_L}{I_L} + 2M_c \left(\frac{L_L}{I_L} + \frac{L_R}{I_R} \right) + M_R \frac{L_R}{I_R} = -\frac{L_0}{I_L} - \frac{R_0}{I_R} + 6EI \frac{\delta_L}{L_L} - \delta_c \left(\frac{1}{L_L} + \frac{1}{L_R} \right) + \frac{\delta_R}{L_R}$$

$$L_0 = \frac{6(M_0)_L}{L_L}$$

$$R_0 = \frac{6(M_0)_R}{L_R}$$

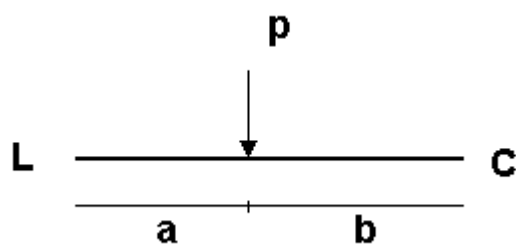
برای دو حالت فاص بار متمرکز گسترده یکنواخت مقادیر L_0 و R_0 داده شده اند.

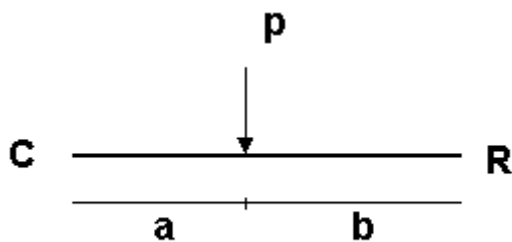
$$L_0 = \frac{6(M_0)_L}{L_L}$$

,

$$R_0 = \frac{6(M_0)_R}{L_R}$$

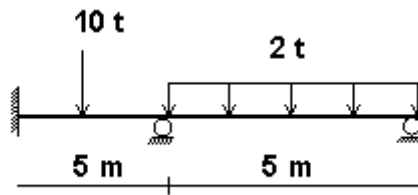

$$L_0 = \frac{pab(2a+b)}{L_L} = \frac{p_L ab(2a+b)}{L_L}$$

$$R_0 = \frac{p_R ab(2a+b)}{L_R}$$

مثال:

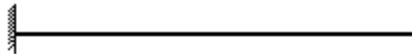

سازه 2 درجه نامعین

در معادله سه لنگری باید deflection نقاطی در نظر بگیریم که یا تغییر شکل آن صفر و یا معلوم باشد

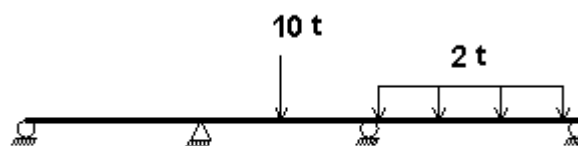
در قضیه سه لنگری تکیه گاه گیردار به تیرزیر تبدیل می

کنیم.

L

پس سازه گیردار تبدیل می شود به

$L=0$

معادله سه لنگری برای B و A و A'

$$M_{A'} \frac{L_{AA'}}{I_{AA'}} + 2M_A \left(\frac{L_{AA'}}{I_{AA'}} + \frac{L_{AB}}{I_{AB}} \right) + M_B \frac{L_{AB}}{I_A} = -\frac{L_0}{I_{AA'}} - \frac{R_0}{I_{AB}} + 6EI \left(\frac{\delta A'}{L_{AA'}} - \delta_A \left(\frac{1}{L_{AA'}} + \frac{1}{L_{AB}} \right) \right) + \delta_B \frac{1}{L_{AB}}$$

$$\Rightarrow 0 + 2M_A \left(0 + \frac{5}{I} \right) + M_B \frac{5}{I} \times \frac{3}{8} \times \frac{10 \times 5^2}{I}$$

$$10M_A + M_B = -93.75 \quad (1)$$

$$R_0 = \frac{pab(a+2b)}{L_R} = \frac{p \frac{L}{2} \frac{L}{2} \left(\frac{L}{2} + L \right)}{L} = \frac{3}{8} pL^2$$

معادله سه لنگری برای نقاط B و A و C

$$R_0 = \frac{wL^3}{4} = \frac{2 \times 5^3}{4}$$

$$M_A \frac{5}{I} + 2M_B \left(\frac{5}{I} + \frac{5}{I} \right) + 0 = \frac{-93.75}{I} - \frac{62.5}{I}$$

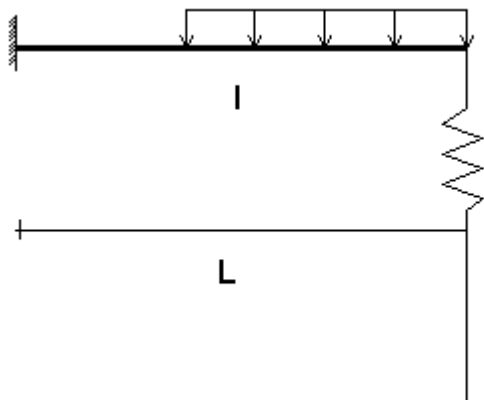
$$5M_A + 20M_B = -156.25 \quad (2)$$

$$M_B = -6.25$$

$$M_A = -6.25$$

ازمل دستگاه (1) و (2) مقادیر M_B , M_A حاصل شده.

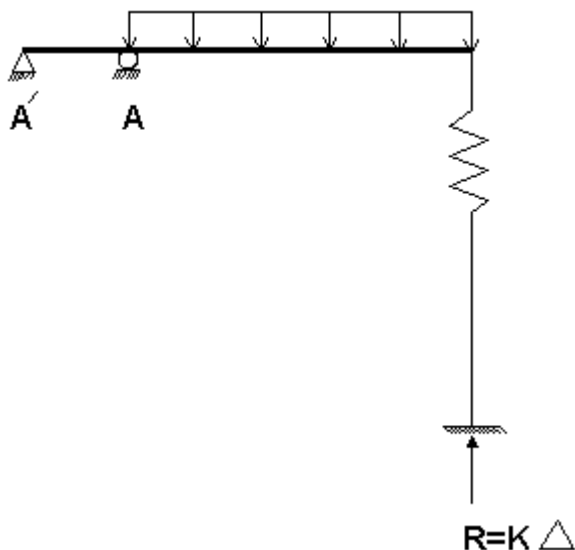
اگر تکیه گاه ارتجاعی داشته باشیم Δ تکیه گاه ارتجاعی رابه نیرو ربط دهیم.

سازه 1 درجه نامعینی دارد پس از یک

$$K = \frac{3EI}{L^3}$$

معادله سه لنگر می توانیم استفاده کنیم.

تغییر شکل فنر

اگر باین فرم جلوبردیم Δ منفی بدست می آید.

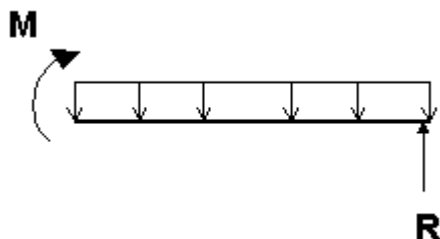
اگر جهت روبه پائین تغییر شکل فنر را مثبت

بگیریم Δ در فرمول منفی میشود.

$$\Delta = \frac{R}{k}, \quad \Delta = \frac{R}{\frac{k}{\frac{EI}{l^3}}} = \frac{Rl^3}{EI}$$

$$\frac{2ML}{I} = \frac{-WL^3}{4I} - \frac{6ERL^3}{EIL} \rightarrow 2m + 6R_L = -\frac{WL^2}{4} \quad (1)$$

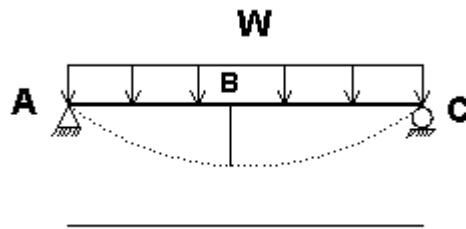
معادله بین کنگر و عکس العمل

$$R_l - \frac{WL^2}{2} - M = 0$$

$$M - R_L = -\frac{WL^2}{2} \quad (2)$$

ازمل دستگاه 1 و 2 مقادیر M و R بدست می آید.

$$M_A = 0$$

$$L_L = \frac{L}{2}$$

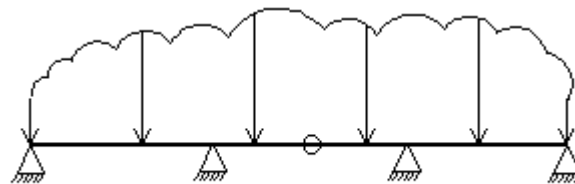
$$L_0 = W \frac{\left(\frac{L}{2}\right)^3}{4} = \frac{WL^3}{32}$$

$$0 + 2 \times \frac{WL^2}{8} \times \left(\frac{L}{2I} + \frac{L}{2I}\right) + 0 = \frac{-WL^3}{32I} - \frac{WL^3}{32I} + 6EI - \delta\left(\frac{2}{L} + \frac{2}{L}\right) + 0$$

$$\frac{WL^3}{4I} = \frac{-WL^3}{16I} - \frac{24E\delta}{L}$$

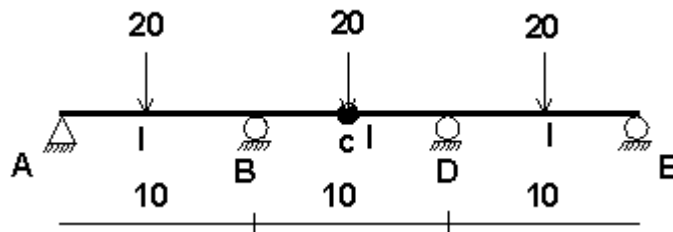
$$\frac{5WL^3}{16I} = -24 \frac{E}{L} \delta \Rightarrow \delta = \frac{-5WL^3}{16I} \times \frac{L}{24E} = \frac{-5WL^4}{384EI}$$

یکی از نقاط برنقطه مورد نظر منطبق و در نقطه دیگر برنقطه ای منطبق که تغییر شکل

صفر و یا معلوم باشد.

اول با استفاده از قضیه سه لنگری مقادیر در تکیه گاه و نقطه وسط پیدامی کنیم.

منمنی لنگر فمشی سازه را با استفاده از قضیه سه لنگری رسم کنید و فیز نقطه C را نیز مساب

کنید.

برای A, B, D

$$L_0 = R_0 = \frac{3}{8} \times 20 \times 10^2 = 750$$

$$0 + 2M_B \left(\frac{10}{I} + \frac{10}{I} \right) + M_D \frac{10}{I} = \frac{-750}{I} - \frac{750}{I} + 0$$

$$40M_B + 10M_D = -1500$$

$$4M_B + M_D = -150 \quad (2)$$

اگر نقاط دیگری بگیریم چیزی بدست نمی آید

$$V_C \times 5 - 20 \times 5 - M_B = 0 \Rightarrow 5V_C = 100 + M_B \quad (1)$$

$$5V_C + M_D = 0, \quad 5V_C = -M_D \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow M_B + 100 = -M_D$$

$$M_B + M_D = -100 \quad (3)$$

$$(I), (II) \Rightarrow 3M_B = -50 \Rightarrow M_B = \frac{-50}{3} = -16.67$$

$$M_D = -83.33$$

مماس به فیز نقطه G با استفاده از قضیه سه لنگری:

در استفاده از سه نقطه نمی تواند نقطه وسط مفصل باشد چون M آن صفر است. معادله

سه لنگری را برای نقاط A و B و C می نویسیم.

برای A و B و C

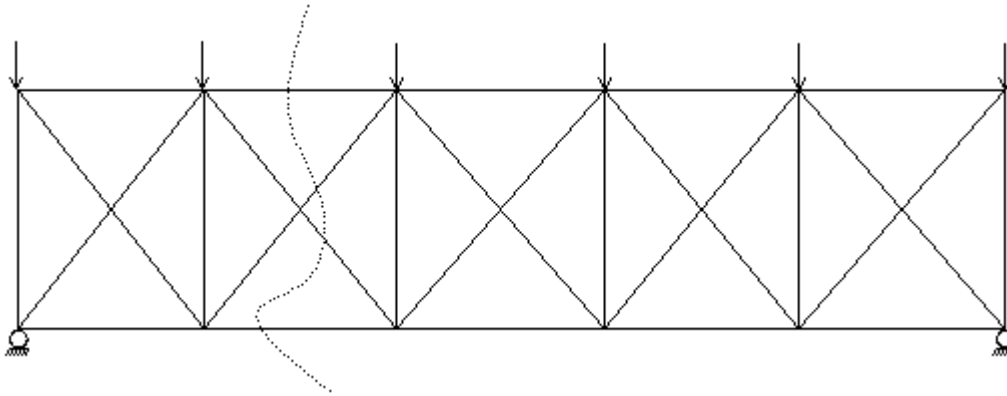
$$0 + 2(-16.67) \left(\frac{10}{I} + \frac{5}{I} \right) + 0 = \frac{-750}{I} - 0 + 6E \left(0 + 0 + \frac{\delta_C}{5} \right)$$

$$\Rightarrow \delta_C \rightarrow -2 \times 16.67 \times 15 = -750 + \frac{6EI}{5} \delta_C$$

$$\delta_C = \frac{250 \times 5}{6EI} = \frac{20833}{EI} \uparrow$$

آنالیز تقریبی سازه:

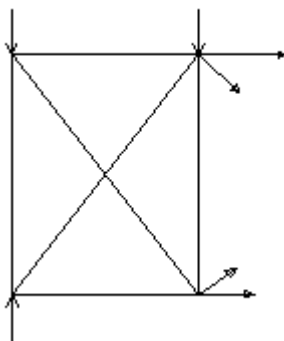
1- آنالیز فرپا

فرض: نیروی اعضای ضربدری در هر دهانه با هم برابر باشد ولی یکی از آنها فشاری و دیگری

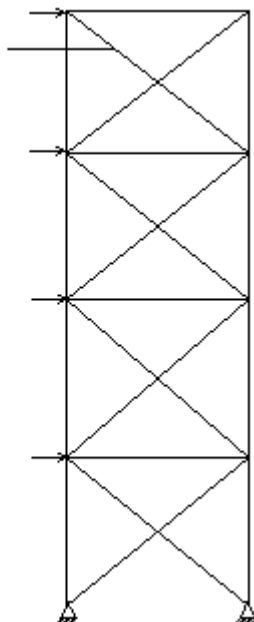
کششی باشد فرض نمی کند کدام کششی در کدام فشاری باشد زیرا جواب خودش منفی

می آید.

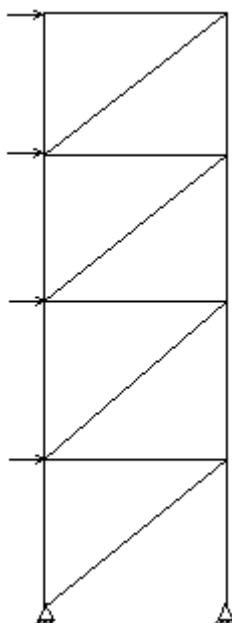

2- آنالیز قابهای بادبندی شده تحت اثر بارهای جانبی:

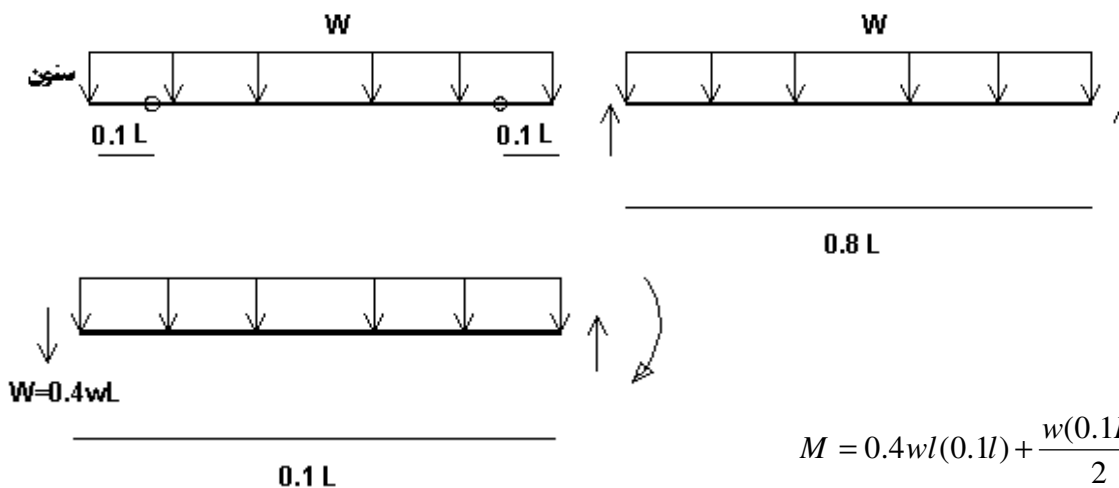
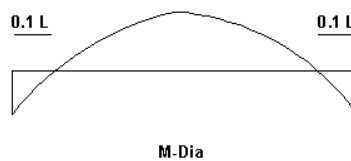
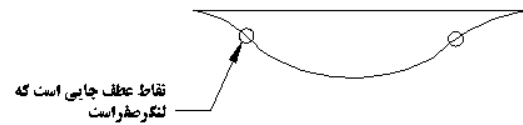
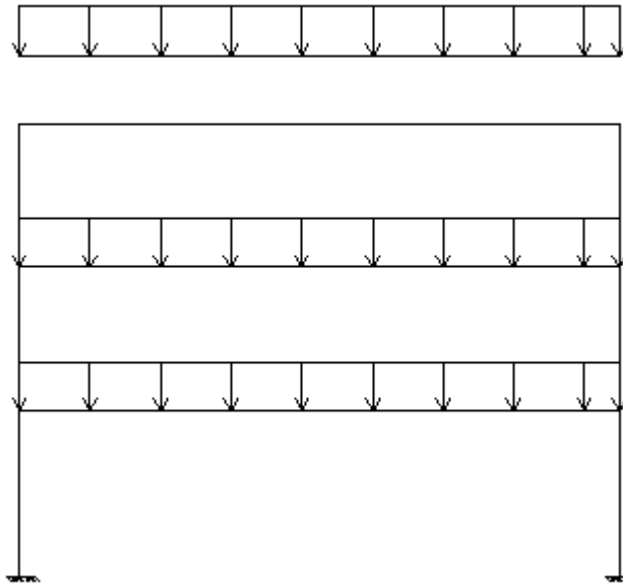
فشاری

اعضای تمت فشار را حذف می کنیم:

3- آنالیز قابهای صلب تحت اثر بار قائم.

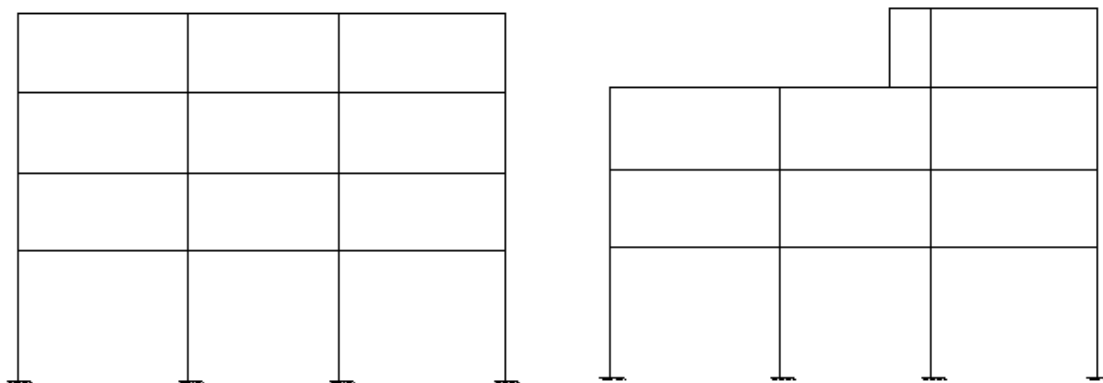

$$M = 0.4wl(0.1l) + \frac{w(0.1L)^3}{2}$$

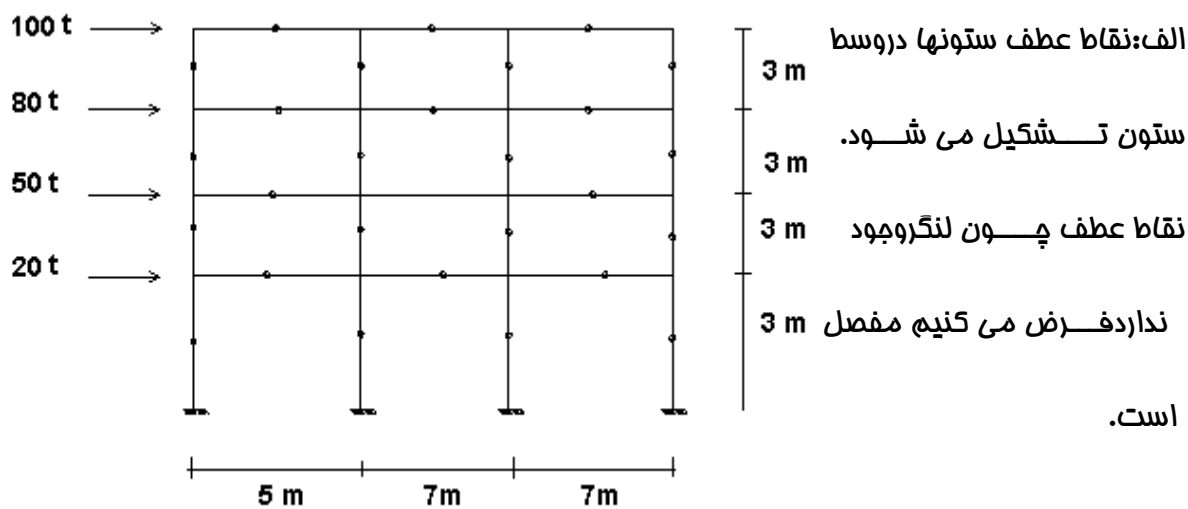
4- آنالیز قابهای صلب تحت اثر بارهای جانبی

I) روش پرتال:

اگر دهانه مساوی باشد اعداد نزدیک به هم می باشد

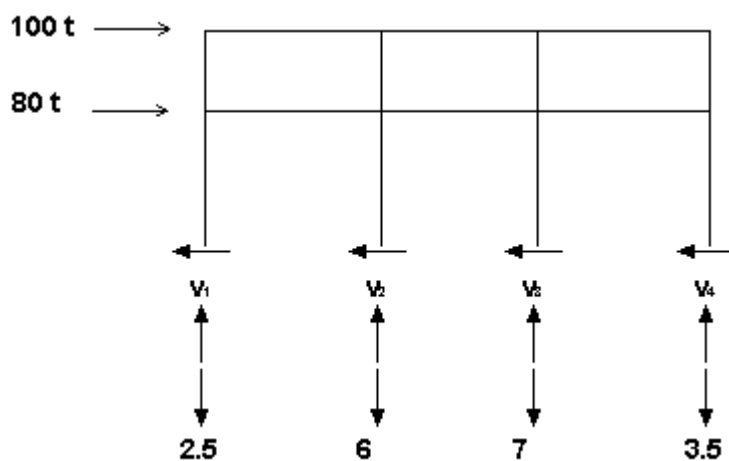
1- فرض اول

ب: نقاط عطف نیروها در وسط دهانه تیر تشکیل می شود

فرض سوم:

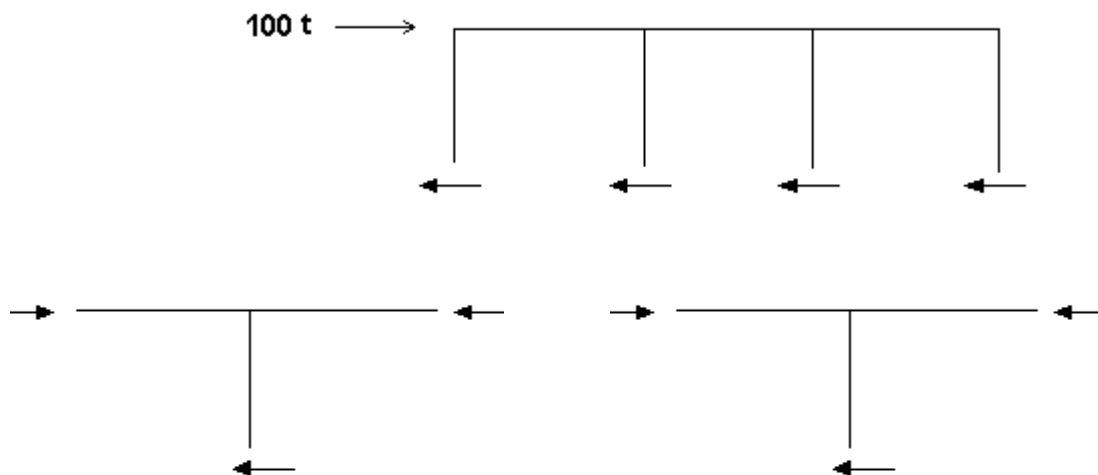
نیروی برشی هرستون متناسب بانصف مجموع دهنه های ستن درطرف آن ستون است.

$$V_1 + V_2 + V_3 + V_4 = 180 \text{ ton}$$

$$2.5 + 6 + 7 + 3.5 = 19$$

اگر دهنه هامساوی ستوهای وسط دوبرابر ستونهای درطرف باری می برند.

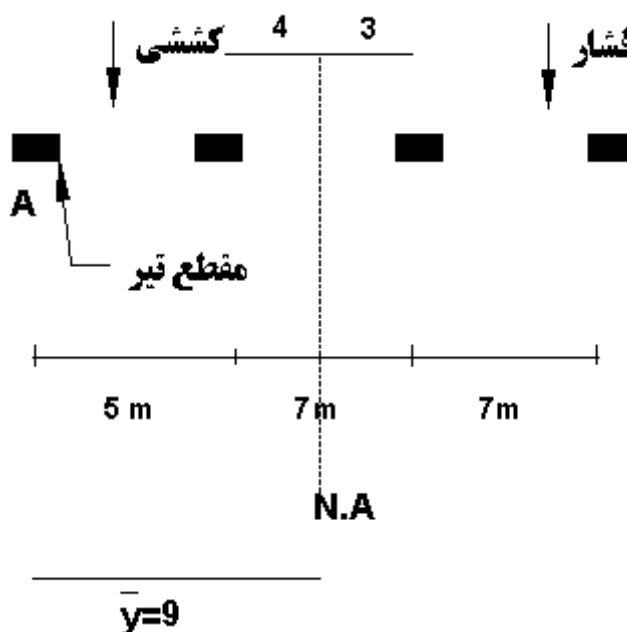
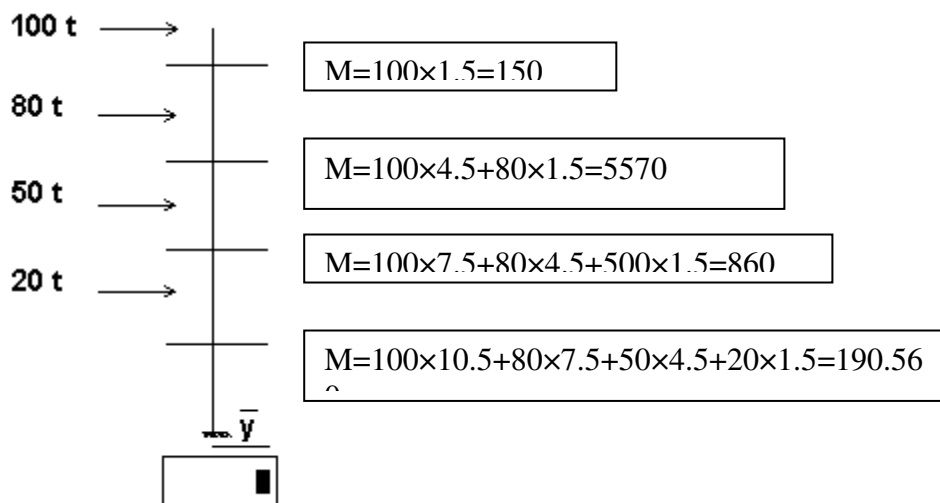
روش دوم:

2- کانتیلور

الف و ب: مانند بالا در روش پرتال

ج: نیروی محوری هر ستون متناسب با فاصله آن ستون از مرکز سطح ستونها می باشد

یا نیروی محوری مشابه تنش در تیرها محاسبه می شود.

محل استقرار دقیقاً در محل استقرار ستون

اول از همه موقعیت ممورفتی را تعیین می کنیم

$$\bar{y} = \frac{5A + 12A + 19A}{4A} = 0$$

$$I = 9^2 A + 4^2 A + 3^2 A + 10^2 A = 206A$$

نیروی مموری درستون های پائین را مساب می کنیم نیروی از شکل پیدا است که کششی است.

$$p_1 = \frac{1905 \times 9}{206A} \times A = 83.3 \text{ ton}$$

کششی

$$p_2 = \frac{1905 \times 4}{206A} \times A = 37 \text{ ton}$$

کششی

$$p_3 = \frac{1905 \times 3}{206A} \times A = 27.7 \text{ ton}$$

فشار

$$p_4 = \frac{1905 \times 10}{206A} \times A = 92.5 \text{ ton}$$

فشار در طبقه همکف

در بالا مانند همین طبقه فقط به جای لنگر 860 گذاشته می شود